

İSLAM, BİLİM ve EŞCİNSELLİK

Kasım SEÇKİN

İSLAM, BİLİM VE EŞCİNSELLİK

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

İçindekiler

1. ÖN SÖZ	2
2. GİRİŞ	3
3. EŞCİNSELLİĞİN KISA TARİHİ.....	4
3.1 HOMOFOBİ.....	7
4. İSLAMİ YÖN.....	7
4.1 KAVRAMLAR.....	9
4.2 EŞCİNSELLİĞE YAKLAŞIM	10
4.3 CİNSİYET DEĞİŞTİRME	11
4.4 KUR'AN-I KERİM	11
4.5 HADİS-İ ŞERİFLER	12
4.6 SONUÇ.....	13
5. BİLİMSEL YÖN.....	13
5.1 GİRİŞ	13
5.2 KAVRAMLAR.....	15
5.3 CİNSİYET	17
5.4 JOHN/JOAN VAKASI.....	19
5.5 EŞCİNSELLİK GENİ-GAY GENE	20
5.6 EŞCİNSELLERDE SAĞLIK VE BİRLİKTELİK	21
5.7 1973 APA VE DSM KARARI	24
5.8 BAZI GÖRÜŞLER	27
5.9 SONUÇ.....	32
6. SON SÖZ	34
7. NOTLAR	35
8. KAYNAKLAR	36

ÖN SÖZ

Dünyada Lut kavminden itibaren muhtelif zaman ve zeminde ortaya çıkan, bilhassa yaklaşık son bir asırdır Batı merkezli gelişen ve etrafa yayılan, İslam toprakları olan ülkemizde uzak sayılmayacak yıllardan itibaren giderek artan eşcinsellik hareketine ve eşcinsellik eylemcilerinin çeşitli savlar öne sürerek kendilerine haklılık payı çıkarma çabalarına cevap verme isteği, beni bu yazıyı yazmaya teşvik etti.

Özellikle Müslümanlardan bir kesimin, Kur'an-ı Kerim'de Yüce Allah'ın belirttiği üzere fuhşiyat olduğundan şüphe duyulmayan ve kesinlikle büyük haramlardan olan bu ilişki türüne hoşgörü ile yaklaşmaya başlamaları, farkında olmadan ahlaksızlık kervanına katılıyor olmaları durumun vahametini artırdığından ve halihazırda yazılan onlarca yazı olmasına rağmen özellikle yaşıt gruplarımızın konuya hakim olamayarak birtakım otoriter ve popüler iddiaların peşinden giden temelsiz ve yanılığ dolu ancak safiyane düşüncelerine karşılık gerçeklerin bahsedildiği bir başka yazıyı derli toplu biçimde kaleme almanın uygun olacağını düşündüm.

Hayatında her şeyde bilimi önceleyen kesimden belki de büyük bir kısmının eşcinsel ilişkinin bilimsel verilere dayanılarak doğal, olağan kabul edilmesi gerektiği gibi düşüncelerinin pek de bilimsel olmadığına, bilimin bu konuda en az iki farklı görüşü olmasına rağmen bilimsel olarak ispat edilmiş ve sonuca varılmış tek bir olgudan bahsediyor oldukları zannına bilimsel açıdan cevap vermeye gayret ettim.

Birtakım hukuki yasalarla veya hoşgörü, insanlık, iyilik kisveleri altında eşcinselliği meşru kılmak isteyenlerin ne hukuka ne de etik değerlere tam olarak vakıf olmadıklarını, savdukları yasalarda ve ahlak kurallarında bilgi eksiklikleri olduğunu ve bazı değerlerin üstünü kapatarak işi oldubittiye getirmek gibi hareketlerinin kabul edilemeyeceğini, yasaların ve kuralların bütünlük oluşturmasına rağmen işimize yaradığı kadarını kullanmanın çelişkili olduğunu ifade ettim.

Eşcinsellik konusunda eylemcilerin ve destekçilerin insan haklarından, bilimsellikten, hekimlikten, kişisel fikir hürriyetinden, etikten ve İslam'dan bahsederken bu alanların ortaya koyduklarından ziyade kendi arzularını ve düşüncelerini destekleyebileceğini zannettikleri sözlerden yola çıktıklarını gözler önüne serdim. Allahu Teala'dan dilerim ki bu yazı, bir şeylerin değişmesine vesile olur.

Şunları da ifade etmek isterim ki eşcinselliğin bahsettiğim konular nezdinde değerlendirilmesi haddimi aşan bir mevzudur ancak Allah'ın izni ve yardımıyla genel bir çerçeve oluşturmaya gayret ettim. Eşcinsellik, hiçbir Müslüman'ın veya tıbbiyelinin hakkında bilgi sahibi olamayacağı veya fikir belirtmeyeceği bir bahis değildir.

Allah her şeyi en iyi bilendir.

1 Zilhicce 1444
19 Haziran 2023

GİRİŞ

Eşcinsellik aktivizmi birden çok disiplini ilgilendiren bir harekettir. Sadece hukuki veya bilimsel - üstelik benimsenen ideolojiyi destekleyen birkaç veri ile- konuşmak art niyetli ve profesyonel olmayan bir yaklaşımdır. Birçok alanda tüm ilgilileri, araştırmacıları içine alan ortak bir yargı olmamasına rağmen genelgeçer olduğu iddia edilen kurallardan bahsedilmesi, bazı beylik sözlerin arkasına sığınarak propaganda yapılması kabul edilebilir değildir. Etik değerlerden bahseden ve onlardan güç almaya çalışan eşcinsellik eylemcilerinin bu tür hareketleri etik değerlerle bağdaşmaz. Özel düşünceler doğrultusunda kendi fikrini savunacak değerlerden ve bulgulardan bahsetmek, ikircikli tutumu işaret eder.

Propaganda ve reklam güçlü yayın organlarıyla ve güçlü bir kitleyle yapıldığında sunulan şey insanlara doğru, olağan gelir ve ilgi çeker. Gazetelere, dizilere, filmlere, video platformlarına, bilgisayar oyunlarına, televizyonlara kademeli bir şekilde eşcinselliğe dair öğelerin serpiştirilmesi, gökkuşağı veya tek boynuzlu at sembolü çıkarılarak oyunculara dahi bunun işlenmesi, sembolü tişörtlerin basılması arkasında birden çok planın yattığı karmaşık bir düşüncenin ürünüdür.

Medyanın sunduğu imkanları ve bilimsel birkaç veriyi kullanarak eşcinselliği normal, olağan, sağlıklı bir tutummuş gibi kabul ettirmek politikasında olan aktivistler; Amerika'daki sigara propagandasını hatırlatmaktadır. Bu propoganda 1950'li yıllarda meydana gelmiştir. Çeşitli reklam politikası güdülmüş, "Çoğu doktor Camel içer." sloganıyla Camel içen doktorlar ekranlarda boy göstermiş, Amerikan Tıp Derneği'nin yıllık konferanslarında sigara satış noktalarında sıraya giren doktorlara bedava sigara dağıtılmıştı. 1954'te aynı anda 400'den fazla gazetenin sağladığı güçlü ve geniş medya aracılığıyla birkaç hafta süren ve aralıksız yapılan propagandada bilimsel gerçekler çarpıtılmış ve "Samimi Bir Açıklama" gibi cana yakın bir başlıkla ortaya konan halka bildiri niteliğindeki yazı insanlarda sigaraya karşı ciddi bir temayüle sebep olmuş, 1955'te halka sunulan "Marlboro Adamı" reklamı ve geçmiş yılların reklamcılık çabası sonunda Amerika'da sigara kullanımı %5.000 gibi fahiş bir oranla patlayarak artış göstermiştir. Cılız çıkan birtakım ses haricinde kimse gerçeği duyurmamış, halk da reklamların etkisinde kalmıştı. Oysa bugün sigaranın ne kadar zararlı olduğunu bilimsel bulgularla ispatlamış durumdayız¹.

Sigara örneğinde olduğu gibi eşcinsellik de bugün güç ve otorite sahibi özel veya tüzel kişilerle, medya organlarıyla, profesör unvanı olan akademisyenlerle eşcinselliğin olağan ve temel insan haklarından olduğu öne sürülerek bilim ve hoşgörü çerçevesinde, güç kullanarak ve ötekileştirerek herkes tarafından kabul ettirilmeye çalışılıyor.

Karşı cinsin organıyla doğmak veya karşı cins hormonlarının vücutta fazla olması, bile isteye eşcinsel davranışlarda, eşcinsel ilişkilerde bulunmayı haklı çıkarmaz. İlk olarak Lut kavmi bize bunu öğretir. Eğer bu hareketleri herhangi bir haklılık payı içerseydi, şüphesiz ki zulmedici olmayan Allah onları cezalandırmazdı. Bir kavim, eşcinsellik hareketinden vazgeçemediğinden ve vazgeçirenlere kulak tıkadığından helak edilmişti. Hz. Lut'a selam olsun ki o hak ve hakikat için pek çok mücadele vermiş, insanları yaptıkları bu sapkın hareketlerden men etmeye çalışmıştı. **"Lut'u da (peygamber olarak kavmine gönderdik.) Kavmine şöyle demişti: Göz göre göre hala o hayasızlığı yapacak mısınız?" (Neml, 27/54)**

Bilişsel psikoloji kurucusu olarak kabul edilen ve eşcinsel bireyler üzerine kapsamlı araştırmalarda bulunan, bizzat onlara psikoterapi veren Avusturyalı hekim Alfred Adler da herhangi bir fizyopatolojik durumun kişiyi eşcinsel ilişkilerde bulunmaya zorlamayacağını söyler. Asıl etkenin akıl olduğunu, hayaller ve rüyalar yoluyla kişinin bu ilişkilere kendini hazırladığını belirtir². Adler, eşcinselliğe karşı olan görüşlerinde yalnız değildir, çünkü 1970'lere kadar bilimsel çevrede hakim olan görüş eşcinselliğin olumsuzlanması yönündeydi.

¹ Siddhartha Mukherjee, Tüm Hastalıkların Şahı: Kanserin Biyografisi, Domingo Yayınları, 2012, İstanbul, s.257

² Alfred Adler, Eşcinsellik Üzerine, Say Yayınları, 2020, İstanbul, s.87

EŞCİNSELLİĞİN KISA TARİHİ

Tarihte eşcinsel ilişkiler *yaygın* bir şekilde ilk olarak Lut kavminde ortaya çıkmış³, 4400 yıl önce Mısır'da izine rastlanmıştır⁴, farklı toplumlarda farklı yaklaşımlarla bugüne kadar gelebilmiştir. Toplumlar genel olarak eşcinselliği hoş karşılamamış, cezalarla engellemeye çalışmışlarsa da en sıkı kanunların olduğu yerlerde dahi eşcinsel ilişkilerin gerçekleştiği görülmüştür. Bununla beraber azınlıkta kalan bazı toplumlarda ise eşcinsellik hoş karşılanarak onaylandığı tespit edilmiştir. Örnek olarak Antik Yunan ve Roma'da genç erkeklerle yetişkin erkekler arasındaki eşcinselliğin yaygın olduğu bilinmektedir. Gençliklerinde eşcinsel ilişkilerde bulunan bu erkeklerin, ilerleyen zamanlarda kadınlarla evlenerek üredikleri de kaydedilmiştir⁵.

Özellikle Yahudiler, Hıristiyanlar, Müslümanlar eşcinselliği günah olarak görmüştür. Günah olanın eşcinsel eylemlerde bulunmak olduğunu, içeriden gelen eğilimin günah olmadığını belirtenler olmuştur. Diğer bazı gruplar, örneğin Protestanlar, eşcinselleri ve ilişkilerini onaylayarak kabul etmişlerdir⁶. Her ne kadar Tevrat'ta, İncil'de ve Kur'an-ı Kerim'de eşcinsel ilişkiler yasaklanmışsa da bu kitaplara uyduğu söylenen toplumların bugün eşcinselliği hoş karşılıyor olması zıtlık içermektedir.

Eşcinselliği reddeden ve halkın arasında yaygınlaşmasını istemeyen toplumlar; genelde benimsedikleri, kabul ettikleri ve teslim oldukları dinlere göre ölüme kadar tırmanan çeşitli cezalar koymuşlardır. İslam devletlerinde İslam yasaları, yani şeriat hakim olduğundan bu tür ilişkide bulunanlara şeriatın ön gördüğü cezalar uygulanmıştır. Bu cezalar eşcinsel ilişkinin türüne, şekline ve durumu değerlendiren alimlere, kadınlara, devletlere göre değişiklik gösterebilmiştir. Buna göre zaman zaman öldürme, sopalama, hapis, sürgün gibi cezalar verilmiştir. Örneğin bir İslam devleti olarak Osmanlı'da livata (erkekler arası cinsel ilişki) suçuna İmam Ebu Hanife'nin görüşlerine uygun cezalar verilmişti. Suçu alışkanlık haline getirenlere siyaseten katil, suçun teşebbüs halinde kalmasında dayak ve hapis cezaları, ilk defa gerçekleşmesi halinde kürek ve sürgün cezası uygulanmıştı^{1,7}. 1858 yılındaki Tanzimat devri ceza kanunnamesinde livataya dair herhangi bir kanunun bulunmayışını, Osmanlı'nın artık eşcinselliği suç olmaktan çıkardığına dair yorumlayanlar olsa da bunu kabul etmeyenler, bu konudaki yasaların değişmediğini ifade edenler de vardır.

Günümüzde ise halkı Müslüman olup şeriatla yönetilmeyen devletler ile İslam'la yönetilen devletlerde hukuki yaklaşım farklılık göstermektedir. Laik Müslüman ülkelerde ceza yokken İslam anayasalı Müslüman devletlerin bazısı idam bazısı da hapis gibi farklı ceza yöntemleri uygulamaktadır. Özellikle Avrupa'yla iyi geçinmeye çalışan ülkelerde eşcinselliğe daha ılımlı yaklaşıldığı görülmektedir⁸.

Genel olarak Asya ülkelerindeki toplumlar ile Ortadoğu devletleri ve halkları eşcinselliğe olumsuz yaklaşmaktadır. Amerikan Psikiyatri Birliği'nin (American Psychiatric Association/APA) 1973'te aldığı karardan 28 yıl sonra Çin'de eşcinsellik, mental bozuklukların yer aldığı kitaplarından kaldırılrsa da Hıristiyanlığı ve Konfüçyüslüğü benimseyen halk tarafından bu tür ilişkilere dair gösterilen olumsuz yaklaşım devam etmektedir ve hatta Doğu-Batı karışımı olan Hong Kong'da sadece halkla sınırlı kalmayıp mental hastalık uzmanları ve eğitimciler de eşcinselliğe karşı çıkmaktadırlar. 1991'e kadar Hong Kong'da eşcinsel faaliyetler, cezası ömür boyu hapis yani maksimum cezalandırma olan bir suç olarak değerlendirilmiştir⁹.

Ortadoğu ve Asya'nın eşcinsellere en hoşgörülü yaklaşan ülkesi İsrail olarak bilinir. Tel Aviv, Ortadoğu'nun eşcinsel başkenti (the gay capital of the Middle East) ve dünyanın en eşcinsel dostu (gay friendly)

³ A'raf, 7/80

⁴ https://www.researchgate.net/publication/323880861_Evolutionary_Origins_of_Homosexuality

⁵ <https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Homosexuality&oldid=1039954033>

⁶ <https://www.britannica.com/topic/homosexuality>

⁷ <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/535901>

⁸ https://tr.wikipedia.org/wiki/%C4%B0slam%27da_e%C5%9Ffcinsellik

⁹ https://www.researchgate.net/publication/284022975_Chinese_attitudes_towards_sexual_minorities_in_Hong_Kong_Implications_for_mental_health

şehirlerinden biri olarak değerlendirilir ancak İsrail halkı kendi içinde eşcinselliğe karşı tutum açısından ihtilafıdır¹⁰.

Avrupa’da eskiden Hristiyan yasaları hakimken bugün anlayış ve yaklaşım değişikliğine gidilmiştir. 13. yüzyılın ikinci yarısından itibaren eşcinsellere çoğu Avrupa ülkelerinde ölüm cezası uygulanmıştır. Örneğin 16. asrın başlarında İngiliz yasa koyucuları eşcinsel davranışı ahlaksızlık değil, suç olarak kabul etmişler ve 1533’te Buggery Act kanunu ile erkekler arası cinsel ilişkiler ölümle sonuçlanabilen cezalara dönmüştür. 1861’e kadar da İngiltere’de eşcinsel ilişkide bulunmak, cezası idama kadar gidebilen bir suç olarak kalmıştır. 1885’te de Labouchère Amendment ile “büyük ahlaksızlık” (gross indecency) suç kabul edilmiş ve erkekler arası her türlü eşcinsel davranışın engellenmesine karar verilmiştir². Aynı şekilde Almanya’da 1870’in başlarında düzenlenen kanunlarla beraber Paragraph 175 ile erkek eşcinselliği suç olarak kabul edilmiş ve hapis ile vatandaşlık hakları kaybı cezası verilmiştir¹¹.

Birçok ülke böyleyken Fransa bir istisna olarak 1791 yılında Fransız Devrimi ile eşcinsel ilişkileri suç olmaktan çıkarmıştı. Böylelikle Avrupa’da eşcinselliği suç olmaktan çıkaran ilk ülke olmuştur¹².

19. yüzyılın sonlarına doğru eşcinsel hakları hareketleri artmıştır. 1897’de Berlin’de eşcinsel erkek ve kadınlar; kendisi cinsellik üzerine araştırmalar yapmış, cinselliğe dair bilim enstitüsü kurmuş, bu konularda bir bakıma öncülük etmiş olan Magnus Hirschfeld’in kurduğu “Wissenschaftlich-Humanitäres Komitee: WHK /Bilimsel-İnsancıl Komite”nin açılışında konuşma yapabilmüş ve burada, Paragraph 175’in yürürlükten kaldırılması dilekçesinde bulunmuşlardır. Kabul edilmemesine ve yasanın devam etmesine rağmen eşcinsel erkek ve kadınlar Almanya’da özgür hareket edebilmişlerdir. Özellikle 1. Dünya Savaşı sonu ile Nazilerin güç kazanması arasındaki süreçte birçok Alman şehrinde eşcinsel insan sayısı artmış, gece hayatı hoş karşılanmış ve hatta bazı tarihçilere göre 1920’lerde Berlin’deki gey¹³ (eşcinsel) barların sayısı, yaklaşık 60 yıl sonra New York City’de bulunan gey barların sayısını aşmıştır. Adolf Hitler’in başa geçmesiyle bu dönem sona ermiştir¹⁴.

Almanya’da bu tür gelişmeler yaşanırken diğer ülkelerde de hareketlilik gözlenmiştir. Yirminci yüzyılın başlarında İngiltere ve Amerika’da çeşitli organizasyonlar kurulmuştur. Yine de eşcinseller polis tarafından sürekli engellenmiştir. Bu süreç 2. Dünya Savaşı’ndan sonra tersine dönmüş, birçok genç insanın şehirlere getirilmesi eşcinsel toplulukların parlak bir görünüm elde etmesine zemin hazırlamıştı. Bu görünüm özellikle Amerika’da hükümet ve polis tarafından hoş karşılanmamış; gey sivil memurlar işten atılmış, askeriyede geylerin rütbesi silinmiş, polisler gey barlara baskınlar düzenleyerek buradaki insanları tutuklamıştı. Tüm bunlar eşcinsel ilişkiyi suç olmaktan kaldırmayı hedefleyen büyük bir politik hareket ortamında gerçekleşmiştir¹⁵.

Eşcinsel hakları hareketi özellikle Batı Avrupa’da yasal zaferler kazanırken, Amerika’da bir dönem yenilgiye uğramıştı (aslında bu yenilgi, bugün onlar için belki de zafere dönüştü denebilir). 1960’lardan itibaren haklılık iddia eden gösteriler artmıştı. 28 Haziran 1969’da, New York City’deki Stonewall Inn isimli gey bara polis sabaha karşı baskın düzenleyince, 400 kişiyle yaklaşık 45 dakika süren ve müteakip gecelerde de devam eden isyan baş göstermişti¹⁶. Pride (Onur) adı altında 28 Haziran’da yapılan eylemlerin kaynağı bu olaydır. Devam eden yıllarda Amerika’nın eşcinselliğe yaklaşımı çoğu disiplinde farklılık göstermişti. Öyle ki AIDS’in özellikle Amerika’da eşcinseller arasında ortaya çıkmasına rağmen yine eşcinseller ve destekçileri çeşitli haklılık gösterilerinde, eylemlerinde bulunmuşlardı. AIDS gibi bir tıbbi sorun, eşcinselliğin aklanması adına göz

¹⁰ <https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Homosexuality&oldid=1039954033>

¹¹ <https://www.britannica.com/topic/gay-rights-movement>

¹²

https://en.wikipedia.org/wiki/LGBT_rights_in_France#:~:text=The%20first%20French%20Revolution%20decriminalised,colonies%20that%20adopted%20the%20Code.

¹³ Gay(İng.)/Gey(Türk.) kelimesi aslında tüm eşcinselleri kapsamaktadır ancak günümüzde daha çok erkek eşcinselleri tanımlamak için kullanılır.

¹⁴ <https://www.britannica.com/topic/gay-rights-movement>

¹⁵ <https://www.britannica.com/topic/gay-rights-movement>

¹⁶ <https://www.britannica.com/topic/gay-rights-movement>

ardı edilmeye çalışılmış veya çeşitli bulgular öne sürülerek eşcinsellik, HIV, AIDS üçgeni engellenmek istenmiş, eşcinselliği masum gösterme adına eşcinselliğin genetiğine dair araştırmalarda bulunulmuştur.^{17, 18}

Toplumlarda bu denli hareketlilik sürerken bilim dünyasının da görüş değişikliğine gitmesi ilginçtir. 19 ve 20. yüzyıl psikologlarının çoğu eşcinselliği mental hastalık olarak nitelmiş ve kökenine dair çeşitli teoriler ortaya atmışlardır. Alfred Adler, eşcinselliğin bir nevroz olduğunu ve eşcinsel ilişkide bulunanların nevrozlu birer sapık olduklarını söyler¹⁹. Richard von Krafft-Ebing³ bu tür yönelimleri kalıtıma ve çevresel faktörlere bağlarken Sigmund Freud, psikoseksüel gelişimin rolünden bahsetmiştir. Yine bazı psikologlar, eşcinselliği geçici bir davranış değil de susturulamayan bir davranış olarak düşünmüşlerdir.

Sanayileşmenin getirisiyle kırdan kente göçün artması neticesinde insanların kentlerde yoğun hale gelmesi ve eşcinselliğin biraz daha artması, görünürlük kazanması, onun üzerine bilimsel çalışmaları hızlandırmıştır. Sanayileşmeyle beraber uzun süre birlikte vakit geçirmek zorunda kalan erkeklerle homososyal organizasyonda bulunan gençlere, babalarının yokluğunda, heteroseksüel maskülen eğitim (kadına yönelen karakteristik erkek davranışı) verilmiştir. “*Erkeklerle maskülen, kızlarla feminen eğitim vermenin onları homoseksüel olmaktan alıkoyabileceğine dair hatalı bir inanış vardı (ve var).*” diye ekliyor, Eric Anderson²⁰. APA da bu konu hakkında yeterli bilimsel delil olmadığını ifade etmektedir²¹.

Bugün Batı’da erkek eşcinselliğinin %2-8 arasında olduğu ifade edilir²².

21. yüzyıla bakıldığında tarihteki eşcinselliğe gerek bilimsel gerek sosyal yaklaşımın değiştiğini, eski fikirlerin atıldığını, özellikle 1950 ve 60’lardaki görüşlerin kabul edilmediği gözlemlenmektedir. Bunun etkisinin bilimin gelişmesi mi, gey hakları savunucularının gerek sosyal gerek hukuki zaferleri mi olduğu tartışmaya açıktır. Zira eşcinselliğe dair bilimsel buluşların çok ciddi eleştirildiği, yetersiz kaldığı, herkesçe ortak sonucun söylenemediği -yazının devamında anlatılacağı gibi- bir gerçektir. Bugün her ne kadar Batı’nın etkisiyle bilimde kabul edilen tek bir görüş varmış gibi görünse de gerek geçmişte gerek günümüzde araştırmalar tam olarak kapsamlı ve yeterli değildir. Örneğin 1948’de Alfred Kinsey’nin, genç erkek ve kızlarda eşcinsel ilişkilerin yaygın olduğunu, kendi araştırdığı yetişkin Amerikan erkeklerin yüzde 30’unun eşcinsel aktivitelerde bulunduğu ve yüzde 10’unun bu deneyimler neticesinde eşcinsel olduğu kayda geçmişse²³ de Kinsey’nin metodu ve bulguları ciddi bir şekilde eleştirilmiş ve farklı araştırmalarda farklı bulgular elde edilmiştir²⁴.

Bugün bazı ülkelerde eşcinselliğin normal cinsel davranışın bir başka şekli olduğu üzere ve psikolojik olarak sapkın bir hareket olduğu üzere tartışmaların sürdüğü, bazı ülkelerde bu tartışmaların çözüldüğü görülmektedir. Örneğin Amerika’da 1973 yılında APA, üyelerine yaptığı oylama sonucunda eşcinselliği mental hastalık sınıflamasından çıkarmıştır²⁵ [bu karar aslında hala tartışmalı olsa da Dünya Sağlık Örgütü’nün (World Health Organization) 1990’da ICD-10’dan (Uluslararası Hastalık Sınıflandırması/International Classification of Diseases) eşcinselliği hastalık olmaktan çıkarmasıyla beraber bilim dünyasında genelgeçer kabul olarak değerlendirilir]. APA’nın bu kararının arkasında “diğer verileri dışlayan, kendi verilerini savunan” bir bakış açısı ve eşcinsel aktivistlerin propogandaları yattığı bir gerçektir²⁶. Bu karara dair önemli detaylara ve son cümlelerin ispatına ilerleyen kısımda değinilmiştir.

¹⁷ <https://nap.nationalacademies.org/read/13128/chapter/4#68>

¹⁸ Mukherjee, a.g.e., s. 386

¹⁹ Adler, a.g.e., s.16-19

²⁰ <https://www.britannica.com/topic/homophobia>

²¹ <https://www.apa.org/pi/lgbt/resources/therapeutic-response.pdf>

²² https://www.researchgate.net/publication/323880861_Evolutionary_Origins_of_Homosexuality

²³ <https://www.mdpi.com/2076-328X/5/4/565>

²⁴ <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4771012/>

²⁵ <https://cedar.wvu.edu/orwwu/vol1/iss1/2/>

²⁶ <https://cedar.wvu.edu/orwwu/vol1/iss1/2/>

1972’de Amerika’da Jerry DeGriek ve Nancy Wechsler, devlette görevli ilk açık eşcinsel (openly gay)²⁷ olmuşlar ve APA’in kararından 1 yıl sonra da 1974’te Nancy Wechsler, lezbiyen Kathy Kozachenko’nun yerine büroda görevlendirilmiştir. Daha sonra da böyle görevlendirmeler artarak devam etmiştir²⁸.

1980’de eşcinseller Amerika’da Demokrat Parti’nin desteğini kazanmışlardır (come out of the closet). Böylelikle eşcinsel erkek ve kadınlar politika sahnesine aday olarak katılma hususunda cesaretlendirilmiştir. Nitekim 11 Ekim 1988’den itibaren Coming Out Day kutlanmaktadır. Yine 2015’te de Barack Obama, Amerika askeri birlikleri için “Don’t Ask, Don’t Tell” uygulamasını getirmiş, böylece eşcinsel askerler için kendi yönelimlerini açıkça belirtmedikleri müddetçe askeriyede kalabilmenin yolu açılmıştır²⁹.

Artan insan hakları demeçleri, artan gösteriler, Stonewall Ayaklanması, ABD’de açık eşcinsellerin devlette görevlendirilmesi, 1973’te APA’in DSM-2 (Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders /Ruhsal Bozuklukların Tanısal ve İstatistiksel El Kitabı) kararı, 1990 WHO’nun ICD-10 kararı hızla yeni bir düzene gidildiğini anlatır. Bugün Amerika, pasaportlara üçüncü cinsiyet (third gender) seçeneği getirilmesine dair planları olduğuna dair bildiri yapmaktadır. Bundan önce de pasaportlardaki cinsiyetlerin sahibi tarafından düzenlenebileceğine dair bildiri yayımlanmıştı³⁰.

Özellikle diğer Batı Avrupa ülkelerinde de durumlar benzerdir. Bugün Batı merkezli birçok güçlü haber kuruluşu eşcinselleri desteklediklerini açıkça ifade etmektedir. Tüm bunlar yazıya giriş kısmında belirtildiği üzere, sigaraya dair 1954’teki Samimi Açıklama’yı akıllara getirmektedir.

HOMOFOBİ

Homofobi, George Weinberg tarafından “Society and the Healty Homosexual” (Toplum ve Sağlıklı Eşcinsel) başlıklı kitapta türetilmiş bir kelimedir³¹. Eşcinsellerden korkan veya onlara ön yargıyla, olumsuzlukla, zorbalıkla yaklaşan kimseleri ifade eder. Aslında “-fobi” anlamsız, mantıksız, oransız korkuyu ifade eder ancak bu konuda daha geniş anlamlar ihtiva edebilmektedir. Tıpta da karşılaşıldığı üzere “-fobi” uzak kalan, sevmeyen, istemeyen gibi anlamlar da içermektedir³.

Herhangi bir fikrin kişisel hürriyetler kapsamında savunuculuğu yapılabiliyorsa, yine aynı hürriyetler kapsamında reddiyesi de yapılabilir ancak ilginçtir ki fikir hürriyetini savunan bazı insanlar, kendi fikirlerinin kabul edilemeyeceğini kabul edememektedirler ki böyle yaparak kendileriyle ve savundukları yasalarla çelişirler. Esasen onlar, eşcinsellik hareketinin hak ve hürriyet kapsamında reddedilebileceğini reddetmektedirler.

Eşcinsellik aktivistlerinin bilimi, insan haklarını, hoşgörüyü, saygıyı, sevgiyi, yasaları kullanarak güçlü, saygın ve popüler kimseler aracılığıyla “zorla kabul ettirme” ve “kabul etmeyi damgalama ve dışlama” politikaları, özellikle Batı’da ve yüzünü Batı’ya çevirmiş ülkelerde başarıya ulaşıyor gibidir.

İSLAMİ YÖN

İnsanı yaratan Yüce Allah, onun dünya hayatını en iyi yaşayabilmesi adına birtakım düzenlemeler getirmiştir. Allah’a inanan bir mü’min, O’nun tüm kurallarına da inanır ve herhangi birini ayırt etmeksizin her

---

Sonucu destekleyen ve panelde bulunan Barbara Gittings “Asla bir tıbbi karar değildi... Bence bu yüzden bu kadar hızlı karar verildi.” demektedir.

²⁷ “Openly gay” yani açık eşcinsel, eşcinsel kimliğini ifade etmekten çekinmeyen, halka bildiren.

²⁸ <https://www.britannica.com/topic/gay-rights-movement>

²⁹ <https://www.britannica.com/topic/gay-rights-movement>

³⁰ https://www.instagram.com/p/CQy__-Ro7iy/?utm_medium=copy_link

³¹ <https://www.britannica.com/topic/homophobia>

birine uymakla sorumludur. Müslüman olsun veya olmasın herhangi bir insanın tüm bu kurallara uyması gerekir çünkü tüm bu kurallar tamamen her millettten, zamandan ve coğrafyadan insanı en güzel yaşatmak içindir.

İslam'ın korumayı emrettiği 5 temel esas vardır: Din, can, mal, nesil, akıl. Diğer tüm düzenlemelerin yanı sıra evliliğin teşvik edilmesi, aile hayatını korumaya yönelik tedbirlerin alınması, iffetin ve neslin korunması, cinsel sağlık ve ahlak eğitime önem verilmesi; müstehcenlik, fuhuş ve zina ile mücadele edilmesi bu esasları korumaya yönelik tedbirlere örneklerdendir.

Eşcinsellik konusu İslam'da hükümleri oldukça net ve anlaşılır olan düzenlemeler içerir. Bu düzeni korumak adına bir kişinin, kadınlık veya erkeklik özelliklerini tam olarak taşıdığı halde karşı cinse ait davranışlara özenmesi İslamiyet'te yasaklanmıştır. İnsan tabiatından sapmış, gayritabii olan bu eğilim büyüme ve gelişme çağlarında gelişebileceğinden çocukların ve gençlerin bu konudaki eğitimlerine önem verilmiştir. Küçük yaştaki çocukların oyuncakları, giysileri, renkleri, oyunları cinsiyetleri göz önünde bulundurularak belirlenmektedir. Ne yazık ki bugün durdurulamaz bir hale gelen bilgi kirliliğinden ötürü Müslümanların kafası karışmakta ve özellikle Batı'dan gelen eşcinsellik propagandasının bilim, insanlık, sevgi, saygı, hoşgörü kisveleri altında toplumda güçlü hale gelmiş kimselerce yapılması mevzubahis konuya dair Müslümanların yanlış davranışlarda ve yorumlarda bulunmasına sebep olmaktadır. Öyle ki bu yanlış davranışlar bir Müslüman'ın imanına çok ciddi zararlar verebilecek boyuttadır.

İslam cinsel hayatın, ancak evlenmeleri helal olan bir erkekle bir kadın arasında ve geçerli bir nikah akdine dayanan evlilik birliği içinde söz konusu olabileceğini açık ve kesin bir şekilde bildirmiştir. Bu meşru daire dışında kalan cinsel ilişkiler ise İslam'da zina olarak nitelenmiştir. Zina hakkında Yüce Allah, onun "son derece çirkin bir iş ve çok kötü bir yol" olduğunu beyan edip bu suçun işlenmesi şöyle dursun, yanına bile yaklaşılması talimatını vermiştir (İsra, 17/32; Furkan, 25/68; Mümtehine, 60/12). Aynı hüküm Kur'an'dan önceki kutsal kitaplarda da yer almış, bu suçu işleyenlere ağır cezalar verileceği beyan edilmiştir (Tesniye, 22/24; Matta, 15/19; Markos, 7/21)³².

Gerek zinanın gerekse eşcinselliğin yasaklanmasındaki en önemli hikmet, evliliğin ve aile olmanın meşru kılınmasındaki hikmetle aynıdır. O da yaratılış kodlarına uygun nezih ve meşru bir cinsel hayat yaşanması ve insan neslinin sağlıklı bir şekilde devamının sağlanmasıdır. Allah Teala, insanın fitratına yani yaratılış gereği sahip olduğu bedensel ve ruhsal öze aykırı her fiili yasaklamıştır. Bu açıdan bakıldığında fitrat ile din arasında mükemmel bir uyum vardır. Din, insanın fitratına aykırı bir emir ve yasak içermez. Zira Allah, insanın ilk yaratılış halini, temiz ve asli tabiatını korumasını ister. **"(Resulüm!) Sen yüzünü hanif olarak dine, Allah insanları hangi fitrat üzere yaratmış ise ona çevir. Allah'ın yaratışında değişme yoktur. İşte dosdoğru din budur; fakat insanların çoğu bilmezler."** (Rum, 30/30)³³

Yüce Allah Kıyame suresi (75) 39. ayette mealen şöyle buyurmaktadır: **Ondan da iki eşi, yani erkek ve dişi var etmişti.** Bu bize, insan türünün ancak erkek veya kadın olmak üzere iki cinse sahip olduğunu gösterir³⁴. Öte yandan çift cinsiyetli veya cinsiyeti belirsiz doğan insanlar da vardır ancak vurgulamak gerekir ki bunlar da kadınlık veya erkeklikle ilgilidir, üçüncü bir yol yoktur. El-**Hâlik** (yaratıcı), el-**Habîr** (her şeyden haberdar) olan Allah şüphesiz ki bu insanları biliyor ve buna rağmen üçüncü bir cinsiyetten bahsetmiyor. O halde yaratılışta insan ya erkektir ya da dişidir. Cinsiyeti belirsiz görünenlerin yani her iki organa da sahip veya ikisinden de mahrum kimselerin insansı yaratılışa aykırı, sakat, eksikli veya fazlalıklı kabul edilmesi gerekir³⁵.

Yaratılış itibarıyla erkek kendini erkek bilir, kadın da kendini kadın bilir. Aksi durum söz konusu olduğunda bu sağlıklı bir yaratılışa değil; hastalığa, sakatlığa, irsiyet ve eğitimden gelen bir bozukluğa bağlanıp tedavi için çareler aranmalıdır ve nitekim tarih boyunca çoğunlukla bu şekilde yaklaşmıştır. Kişi kendi cinsine

³² <https://kurul.diyaret.gov.tr/Duyuru-Detay/Duyurular/680/islam-da-zina-ve-butun-cesitleriyle-escinsel-iliski-haramdir>

³³ <https://kurul.diyaret.gov.tr/Duyuru-Detay/Duyurular/680/islam-da-zina-ve-butun-cesitleriyle-escinsel-iliski-haramdir>

³⁴ Ayrıca bkz. Fatır, 35/11, Hucurat, 49/13; Zariyat, 51/49; Nebe, 78/8.

³⁵ Dr. Ahmet Ekşi, İslam Tıp Hukuku, İstanbul, 2011, s. 114, 115

ilgi duyarsa, üreme nasıl gerçekleşebilir? Üremeyen veya üreyemeyen bir canlıyı nasıl sağlıklı değerlendirebiliriz? Yaratılmışlara baktığımızda cinsel ilişki sonucunun üreme, nesli devam ettirme olduğunu gözlemleriz, bu da bize cinsel birleşmenin asıl amacının üreme olduğunu gösterir. Zevk almayı gaye edinerek yapılan eşcinsel ilişkiyi savunan kimselerin, karşılıklı rıza olduktan sonra hiçbir ailevi bağ, çocuk yaşlı fark etmeksizin her insanın her insanla ilişkiye girebileceğini, dahası hayvana veya objeye yapılacak cinsel ilişkiyi de savunmaları gerekir³⁶. Zira cinsel birleşmede maksat zevk almazsa ve özgürlük başkasına zarar vermeden dilediğini yapmaksa, bu maksat ve fikir uğruna her türlü ilişki geçerli kabul edilmelidir. LGBTQIA+ ifadesindeki “+” belirsizliği bunları işaret eder³⁷. İleride bu konu anlatılacaktır.

KAVRAMLAR³⁸

Hünsa

Sözlükte “kırılmak, kırılıp bükülmek” manasına gelen hanes kökünden “kadınsı davranışlar gösteren erkek” anlamında bir sıfat olup İslam hukukunda, doğuştan hem erkeklik hem de dişilik organına sahip bulunan veya erkek mi kadın mı olduğu tespit edilemeyen kişiyi ifade eder. Günümüzde bu kişilere hermafrodit, intersex veya erdişi de denir.

Livata

Sözlükte “havuzu çamur vb. ile sıvamak suretiyle onarmak” anlamına gelen livata kelimesi örfte erkekler arasındaki eşcinsel ilişkiyi ifade eder. Türkçede livata karşılığı olarak lutilik ve oğlancılık kelimelerinin yanı sıra eşcinsellik de kullanılmaktadır. Batı dillerinde ise livata karşılığı olarak Lut kavminin yaşadığı sodom şehrinde türetilen sodomy/sodomie kelimesi de kullanılır. Ayrıca erkeklerin, Allah’ın emrettiğinin aksine hanımlarına arkadan yaklaşmaları da küçük livata olarak bilinir.

Sihak

Sözlükte sihak (sahk, müsahaka) “sevicilik” (lezbiyenlik), müsahika ve sehaka “sevici” (lezbiyen) anlamına gelir, kadınlar arası eşcinsel ilişkiyi ifade eder. Lut peygamberin kavminde yaygın olduğu rivayet edilmiştir.

Eşcinsel³⁹

Hemcinsine cinsel istek besleyen kişi. İslam hukukunda eşcinseller için cinsel ihtiyaçlarını tabii ve meşru biçimde karşılamayan, bundan dolayı helak olan Lut peygamberin kavmi için söylenen “luti” kavramı kullanılmıştır.

Muhannes

Hareketlerini iradi bir şekilde kadınların hareketlerine benzeten veya doğuştan böyle olan erkek.

Müteraccile

Anatomik olarak kadın olmasına rağmen erkek gibi konuşan, davranan, yürüyen ve giyinen kadın.

Transseksüel

³⁶ Nitekim pedofilik meyil dahi savunulmuştur (s. 31).

³⁷ <http://akademiksaglik.com/kuresel-bir-proje-lgbtq-aktivizmi/>

³⁸ Kavramların açıklamalarında, TDV İslam Ansiklopedisi’nden ve “Adem Az – Hakan Ertin, Tıbbi, Dini, Hukuki ve Etik Açından Bedene Yapılan Müdahaleler” isimli kitaptan faydalanılmıştır.

³⁹ TDK tarafından doğru yazımı “eş cinsel” olarak ifade edilmektedir.

Anatomik cinsiyetleriyle arzu ettikleri cinsiyet arasında uyumsuzluk bulunan; karşı cinsin bir üyesi olarak yaşama, kabul edilme arzusu içinde olan ve bedenlerinin, arzu ettikleri cinsiyete uygun hale gelmesi için hormonal ve cerrahi tedavi görmek isteyen, “cinsiyet hoşnutsuzluğu (gender dysphoria)” yaşayabilen kişi. Anatomik, genetik veya hormonal açıdan biyolojik bir patoloji olmaksızın hissedilen cinsiyetin biyolojik cinsiyetten farklı olduğu görülür⁴⁰.

Travesti

Biyolojik olarak erkek bedenine sahip olmaktan memnun olmalarına rağmen kadın gibi görünmekten hoşlanan erkek. (Travesti ve transseksüel, muhannes ve müteraccileye karşılık gelebilir.)

EŞCİNSELLİĞE YAKLAŞIM

Hünsa, gayrimüşkil ve müşkil olarak ikiye ayrılır. Gayrimüşkil hünsa iki cinsiyete dair alametler taşısa da biri diğerine baskındır. Bu şahıslara İslam hukukunda hükümler, baskın olan cinsiyetlerine göre uygulanmıştır. Müşkil hünsa her iki cinsiyete dair organları taşıyan veya her ikisini de taşımayan, baskın cinsiyetleri olmayan, sadece idrar yapabileceği bir yolu olan kişilere denir ve bunlara zaman zaman kadına ait, zaman zaman da erkeğe ait ve bazen ikisinden de farklı hükümler uygulanmıştır. Hünsa olmak fitrat kanunları kapsamında istisnai bir durum olduğundan böyle kimselerin “cinsiyet belirginleştirme” operasyonlarına girmesi zaruri ihtiyaçtır ve bu tür operasyonlara girmelerine izin verilmiştir⁴¹.

Erkekler arası cinsel ilişki (livata) ve kadınlara arkadan yaklaşmak (küçük livata) Kur’an-ı Kerim’de ve hadis-i şeriflerde yasaklanmıştır. Kur’an’da livata kelimesi geçmemekle birlikte “aşırı derecede çirkin davranış, açık hayasızlık ve sapkınlık” anlamındaki fahişe (çoğulu fevahiş) ve fahşa kelimeleri livata fiilini de kapsayan geniş bir içerikle yirmi dört yerde geçer ve zina, livata, sevicilik (sihak) gibi iffetsizlikler şiddetle kınanır, yol açacağı dini ve hukuki sorumluluklara işaret edilir⁴².

Lut kavmi, livata yapmakla bilinen bir kavimdir. Hz. Lut (as), defaatle kavmine yaptıkları bu işin sapkınlığını ifade etse de kavmi onu dinlememiş, nihayetinde Hz. Lut’u dinlemeyip bu çirkinliği yapan ve hoş görenler Allah’ın gazabına gark olmuşlardır.

Allah’ın daha önceden gönderdiği fakat bugün tahrif edilmiş halleri elimizde bulunan Tevrat’ta (Tekvin, 13/13; 18/20; Levililer, 18/22; 20/13) ve İncil’de (Romalılar’a Mektup, 1/27; Korintoslular’a Birinci Mektup, 6/9) de eşcinsel ilişkiye şiddetle karşı çıkılması, Tanrı’ya dair -sapık veya hafif dahi olsa- inancı olan kimselere konuya nasıl yaklaşmaları gerektiğini anlatmaktadır.

İslam hukukunda zina, livata, sihak yapanlar çeşitli ve çok ciddi cezalara çarptırılırlar. Tıbbi araştırmaların homoseksüel ilişkilerin arka planında organik ya da psikolojik rahatsızlıkların bulunabildiğini ortaya koyduğuna dikkat çeken bazı çağdaş İslam hukuku araştırmacıları, dava konusu olayda tedavi gerektiren durum varsa hâkime tedaviye karar verme yetkisinin de tanınması gerektiği kanaatindedir⁴³.

Bazı fakihler muhannesleri iki gruba ayırmışlardır. Birincisi yaratılıştan feminen olup kadınlara arzu duymayan erkeklerdir. Bu özellikleri doğuştan olduklarından kendilerine herhangi bir suçlama, ayıplama yöneltilemez. İkinci grupsa ahlak dışı amaçlarla bilerek ve isteyerek kadın gibi davrananlardır ki bu kimseler günahkar ve melundur (Müslim, 14/163). Hatta bu ikinci gruptaki kişiler, Peygamber Efendimiz Muhammed Mustafa (sav) tarafından lanetlenmiş ve yerine göre toplumdaki tecrit edilmişlerdir⁴⁴.

⁴⁰ Adem Az – Hakan Ertin, Tıbbi, Dini, Hukuki ve Etik Açısından Bedene Yapılan Müdahaleler, İSAR, 2020, İstanbul, s. 22

⁴¹ <https://islamansiklopedisi.org.tr/hunsa>

⁴² <https://islamansiklopedisi.org.tr/livata>

⁴³ <https://islamansiklopedisi.org.tr/sihak>

⁴⁴ Özay, Hilal . "İSLÂM HUKUKU AÇISINDAN CİNSİYET DEĞİŞTİRME". Gaziosmanpaşa Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi 4 / 1 (Haziran 2016): 1-36 .

Kur'an-ı Kerim'de çeşitli vesilelerle canlılardaki cinsiyet farklarına atıflarda bulunulmuş, Allah'ın insanları kadın ve erkek olarak çift yarattığı (Fatır, 35/11; Şura, 42/11), gerek insanların gerekse öteki canlıların ayrı cinsler halinde yaratılmasında düşünenler için ibretler bulunduğu belirtilmiş (Taha, 20/53-54; Yasin, 36/36), spermadan (nutfe) erkek ve dişi şeklinde iki farklı cinsi yaratan Allah'ın ölüleri diriltmeye de kadir olduğu hatırlatılmıştır (Necm, 53/45-47; Kıyame, 75/37-40)⁴⁵.

CİNSİYET DEĞİŞTİRME⁴⁶

Cinsiyet değiştirme operasyonlarına sadece hünsalar için izin verilmiştir. Şiilerden bir grup transseksüellerin de cinsiyet değiştirebilecekleri görüşüne sahiptirler. Onlar, cevaz vermeyenlerin delil olarak sürdüklerini kabul etmezler ve ilgili ayeti farklı yorumlarlar. Ancak onların verdikleri cevazın vehme dayandığı görülür ve bu tür bir ameliyat, kişiye fayda/zarar vermesinin belirsiz oluşundan ötürü kabul edilemez⁴⁷.

Cinsiyet değiştirmeye karşı çıkmanın bazı sebepleri şöyle sıralanabilir:

- 1) Sünnetullahı bozma (Allah'ın yarattığının değiştirilmesi. Nisa, 4/118-119)
- 2) Sağlığın zarar görmesi, sakat kalma hatta hayati riskler taşınması. Nasıl ki başkaları başkasının hayat hakkına son verme hakkına sahip değilse, kişi kendi üzerinde de böyle bir hakka sahip değildir. (Bu husus TMK 24. maddesine göre Türk Hukuku'nda da yer alır⁴⁸.)
- 3) Aile ve toplum tarafından kabul edilmeme ve dışlanma nedeniyle psikolojik rahatsızlıkların oluşması
- 4) Kamu düzeninin bozulması
- 5) Çok fazla maddi harcama gerektirdiğinden, bu uğurda kişinin parayı sağlama adına haram yollara sapması riski
- 6) Fiziksel değişikliğe rağmen fonksiyon ediniminin tam olarak gerçekleşmemesi ve üreme yeteneğinden mahrum olma gibi var olanı yitirme ve bundan ötürü insan neslinin devamını sağlayamama
- 7) Kimliği gizleyerek insanları aldatma ve yanıltma
- 8) Evlilikten ayrılma, askerlikten ve nafakadan muafiyet, daha fazla miras alma gibi menfaatleri elde etme adına hileye başvurma

KUR'AN-I KERİM⁴⁹

Hazreti Lut (as) ve livata suçunu işleyen, suçta ısrarcı davranıp ahlaksızlıklarıyla helak olan kavmi hakkında inen bazı ayet-i kerimeler:

“Lut'u da (peygamber gönderdik). Kavmine dedi ki ‘Sizden önceki milletlerden hiçbirinin yapmadığı fuhşu mu yapıyorsunuz? Çünkü siz, şehveti tatmin için kadınları bırakıp da şehvetle erkeklere yanaşıyorsunuz. Doğrusu siz taşkın bir milletsiniz.’ Kavminin cevabı: Onları (Lut'u ve taraftarlarını) memleketinizden çıkarın; çünkü onlar fazla temizlenen insanlarmış, demelerinden başka bir şey olmadı.” A'raf, 7/80-81-82.

“Rabbinizin sizin için yarattığı eşleri bırakıp da, insanlar arasında, erkeklere mi yaklaşıyorsunuz? Doğrusu siz azmış bir milletsiniz!” Şuara, 26/165-166.

⁴⁵ <https://islamansiklopedisi.org.tr/cinsiyet>

⁴⁶ Özay, Hilal . "İSLÂM HUKUKU AÇISINDAN CİNSİYET DEĞİŞTİRME". Gaziosmanpaşa Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi 4 / 1 (Haziran 2016): 1-36 .

⁴⁷ Özay, Hilal . "İSLÂM HUKUKU AÇISINDAN CİNSİYET DEĞİŞTİRME". Gaziosmanpaşa Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi 4 / 1 (Haziran 2016): 1-36 .

⁴⁸ Ahmet Ekşi, İslam Tıp Hukuku, 2011, İstanbul, s.117

⁴⁹ Meal olarak Diyanet Vakfı'nın meali tercih edilmiştir.

“Lut’u da (peygamber olarak kavmine gönderdik.) Kavmine şöyle demişti: Göz göre göre hala o hayasızlığı yapacak mısınız? (Bu ilahi ikazdan sonra hala) siz, ille de kadınları bırakıp şehvetle erkeklere yaklaşacak mısınız? Doğrusu siz, beyinsizlikte devam edegelen bir kavimsiniz!” Neml, 27/54-55.

“(Bu ilahi ikazdan sonra hala) siz, ille de erkeklere yaklaşacak, yol kesecek ve toplantılarınızda edepsizlikler yapacak mısınız!’ Kavminin cevabı ise, şöyle demelerinden ibaret oldu: (Yaptıklarımızın kötülüğü ve azaba uğrayacağımız konusunda) doğru söyleyenlerden isen, Allah’ın azabını getir bize!” Ankebut, 29/29.

“Elçilerimiz İbrahim’e (iki oğul ihsan edeceğimize dair) müjdeyi getirdiklerinde şöyle dediler: Biz bu memleket halkını helâk edeceğiz. Çünkü oranın halkı zalim kimselerdir.” Ankebut, 29/31.

“Üzerlerine öyle bir yağmur yağdırdık ki... Uyarılanların (fakat yola gelmeyenlerin) yağmuru ne de kötü! - Elbet bunda büyük bir ibret vardır; fakat çokları iman etmezler.” Şuara, 26/173-174.

İleri okumalar için: [Şuara, 26/160-175] [Neml, 27/54-58] [Ankebut, 29/29-35]

[A’raf, 7/80-84] [Hud, 11/77-83] [Hicr, 15/57-77] [Saffat, 37/133-138]

[Kamer, 54/33-39] [Hac, 22/ 42-44] [Enbiya, 21/74]

“Andolsun biz, sizin benzerlerinizi hep helak ettik. Düşünüp ibret alan yok mu?” Kamer, 54/51

“Şüphesiz ki Allah insanlara hiçbir şekilde zulmetmez, fakat insanlar kendilerine zulmederler.” Yunus, 10/44

Mealini verdiğimiz, Kur’an-ı Kerim’de bulunan Allah kelamı bu sözler, bir Müslüman’ın konuya nasıl yaklaşması hususunda yeter.

HADİS-İ ŞERİFLER⁵⁰

Eşcinselliğe, cinsel sapmalara dair Peygamber Efendimizin (sav) rivayet edilen sözleri:

“Ümmetim hakkında en çok korktuğum şey, Lut kavminin davranışdır.” *Tirmizi, Hudud, 24; İbn Mace, Hudud, 12.*

“Allah, bir erkeğe veya kadına arkasından yaklaşan kimseye rahmet bakışıyla bakmaz.” *Tirmizi, Rada, 12.*

“Rasulullah (sav) erkeklerden kadınlaşanlara, kadınlardan da erkekleşenlere lanet etti ve ‘Onları evlerinizden çıkarın.’ şeklinde ferman buyurdu.” *Ebu Davud, Edep, 61.*

“Kadına benzemeye çalışan erkeklere ve erkeklere benzemeye çalışan kadınlara Allah lanet etsin.” *Buhari, Libas, 61-62; Ebu Davud, Libas, 30.*

“Allah Resulü (sav), kız çocuklara özgü giyecekleri erkek çocuklar üzerinde görünce hoşnutsuzluk gösterip müdahale etmiştir.” *Ahmed b. Hanbel, Müsned, IV, 171.*

“Kim bana iki dudağı arasındakini ve iki bacağı arasındakini korumayı garanti ederse, ben de ona cenneti garanti ederim.” *Buhari, Rikak, 23.*

Ayet-i kerimeler ve hadis-i şerifler tamamen insanın sağlığını, onurunu, izzetini, namusunu korumak; onu tertemiz kılmak ve tüm çirkinliklerden korumak içindir. Nice ayet-i kerimenin ve hadis-i şerifin bilimsel

⁵⁰ Türkçeleri verilen rivayetleri Rasulullah (sav) böyle veya buna benzer şekilde ifade etmiştir.

gerçekleri ifade ettiği gün geçtikçe çok daha iyi anlaşılabilirken, nicesinin insan sağlığına ne denli olumlu etkisi olduğu da bilinmekte ve her geçen gün daha iyi anlaşılacaktır. Zira İslam, topraktan meydana gelen ilk insan ve peygamber Hz. Adem'den beri süregelen tevhid dininin son şeriatıdır. Buna göre, İslam'ın sunduğu her şey insana en uygundur, çünkü İslam'ın sundukları, insanın yaratıcısı ve onu insanın kendisinden çok daha iyi tanıyan, bilen sınırsız hikmet ve bilgi sahibi Allah'ın sunduklarıdır.

SONUÇ

İslam, nikahlanması helal olan kişiyle helal dairede yapılan ilişki dışındaki her türlü cinsel ilişkiye şiddetle karşı çıkmaktadır. Toplumun huzurlu, sağlıklı, verimli, Allah'ın yarattığına uygun bir şekilde kalması adına çaba göstermektedir. Çizdiği sınırlarla tamamen insanı en güzel olarak yaşatmaya çalışır. Sınırları aşan kimselere de, diğerlerine örnek olsun ve suç tekrarlanmasın diye duruma göre ya ölüm veya sopa yahut başka şekillerde ceza vermektedir⁴.

Biyolojik, hormonal, mental bozukluklara bağlı gelişebilen eşcinselliğin hastalık olduğunu bilerek tedavi yollarına gidilmeli; hemcinsine gayriiradi ilgi duyan bireyler hor görülmemeli, kınanmamalı, ayıplanmamalı ve herkesin farklı sınıdığı bu dünya hayatında onların bu sınavı için de dua edilmelidir. Bu bireyler de mücadeleden vazgeçmemeli, her türlü tedavi yollarını denemeli, asla yaratılışlarına karşı gelmemeli, karşı cinse benzememeli ve nasıl ki diğer her Müslüman, karşı cinse olan temayülünü nikahlı eşlerine saklıyor ve diğerlerinden yüz çeviriyorsa, eşcinsel güdüsü olanlar da bu eğilimlerden yüz çevirip geçerli bir nikah akdi için çaba sarf etmelidirler.

İsteyerek karşı cinse benzemek büyük günahdır, istemeyerek ve gayriiradi benzemek imtihandır. Müslüman'ın işlediği günah, o kişinin tövbe etmesiyle yok olurken Müslüman'ın içinde bulunduğu imtihan, o kişinin sabır ve mücadele göstermesiyle Allah'ın rızasını kazandırır.

Bunlar, Allah'ın (koyduğu) sınırlardır. Kim Allah'a ve Peygamberine itaat ederse Allah onu, zemininden ırmaklar akan cennetlere koyacaktır; orada devamlı kalıcıdır; işte büyük kurtuluş budur.
Nisa, 4/13

Nihayet diyebiliriz ki cinsel kimlik bozukluğu olan kişiler, bedenlerine cerrahi müdahale yerine biyolojik cinsiyetlerini kabullenme yolunda psikolojik tedavi yöntemlerine ısrarla devam etmelidirler. Cerrahi müdahale ise istisnai durumlarda kabul edilmiştir.

BİLİMSEL YÖN

GİRİŞ

İstisnasız hepimiz, özellikle hekim veya adayları olarak biliyoruz ki patolojik bir rahatsızlığı olan insan tedavi edilir. Bir insan, vücudunda bir engelle veya sıra dışılıkla doğmuşsa tedavi olmaya çalışır çünkü bundan rahatsızlık duyar. Doğuştan görme engeli olan biri, hiçbir zaman normal görmeyle kendi durumunu kıyaslayamaz. Ona göre normal, görememektir. Fakat hayatını daha kolay hale getirebilmek amacıyla veya diğer birçok nedenden ötürü başvurabileceği tedavi yollarını dener. Eğer tedavi işe yararsa hayatının ne kadar değiştiğini ve birçok alanda oldukça olumlu gelişmelerin meydana geldiğini gözlemler. İşe yaramazsa da, görme engeli ona ne kadar fırsat verebiliyorsa öyle hayatını yaşamaya çalışır⁵. Diğer engeller için de böyledir. Her canlıda olduğu gibi insan da her türlü olumsuzluğa rağmen ayağa kalkmanın ve yaşamanın mücadelesini verir⁶. Bunlara şu itirazlar getirilebilir: Fiziksel engellilik ile eşcinsellik farklıdır. Göremeyen birisi mücadele etmezse yaşayamaz, yaşamdan haz alamaz. Yürüyemeyen mücadele etmezse daha kötü hisseder, hiçbir işini halledemez.

Fakat eşcinsel birey halini olduğu gibi kabul edip hiçbir tedavi yoluna gitmese de mutludur. Yaşamdan ve yaptığından haz alabilir. Hiçbir engeli de yoktur. Dolayısıyla bu bir engel değil, tercihtir.

Bu karşı çıkışa birden çok cevap verilebilir.

1-Alfred Adler şöyle yazmaktadır: *Ben, eşcinsellerin o "lanet olası eğilimlerinden" dolayı yakınıp durdukları ama bundan kurtulmak için başka bir şey yapmadıkları gibi, bu yoldaki birazcık çabalarının ve iyi niyetlerinin sonuçsuz kalmasından (dolayı)⁵¹ eşcinselliklerinden kurtuluş umudu bulunmadığı sonucunu çıkardıklarını, dolayısıyla kendilerini yargılamakta insafli davranıp eşcinselliklerinin haklı görülmesini sağlamaya çalıştıklarını göstermiş bulunuyorum.*⁵²

2-Katiller veya türlü psikososyal bozuklukları olanlar giriştikleri gayriinsani hareketlerden zevk alıyorsa, bu eylemler kabul edilebilir mi? Haz almanın geçerli bir kriter olmadığı açıktır.

3-Üreyememeleri yahut çeşitli farklı yolları kullanarak üreyebilmeleri onların fonksiyonel engeli olduğunu gösterir. Sosyal ilişkilerde sürekli engellerle karşılaşır. Bu salt toplumda uğradıkları ayrımcılık ve damgalamaktan ileri gelmez. En başta kendilerini reddettikleri, biyolojik cinsiyetlerini kabul etmedikleri için tüm benlikleri isyan eder. Eşcinsel bireylerdeki ve eşcinsel evliliklerdeki mutsuzluk oranı, normal bireylere ve normal evliliklere göre düşük olması da bunu ispatlar. Nitekim intihar oranı eşcinsel kimselerde daha yüksektir. Bunun deliline yazının devamında işaret edilmiştir⁷.

Dr. Yusuf Karaçay şöyle diyor:

Eşcinsel meyiller de bazı kişiler için genetik bir temelden kaynaklanan, neredeyse zorunlu bir yönelim olabilir; ama o kişilerin de bu anormal yönelimlerini kontrol etmeleri beklenir, bunu becerebilirler de aslında.

*Bir eşcinsel hastam vardı. İlkokul yıllarında bağırsak paraziti problemi varmış. Bilen bilir; bu parazit anüs kaşıntısı yapar. Belki inanmazsınız ama, bu kaşıntı gitgide delikanlıyı "yoksa ben?.." kuşkusuna götürmüştü. Sonuç maalesef kötü! Üstelik, anlattığım tek değil. Literatürde, sadece ve sadece bağırsak paraziti yüzünden cinsel tercihi bozulan birçok vaka var.*⁵³

Doğuştan karşı cins organlı veya hormonal bozukluklu eşcinsel bireyler de hastadır, engellidir, eksikli veya fazlalıklıdır ve buna göre tedavi görmelidirler. Aksi takdirde hayatlarında çeşitli ruhsal, fiziksel, fonksiyonel, sosyal engellerle karşılaşacaklardır.

Son olarak; hayvanlarda da gerçekleşmesini göz önünde bulundurarak ve insanın hayvandan geldiği iddiasıyla bir bütünlük oluşturarak insanların da eşcinsel davranışlarda bulunabileceğinin ve bu işin gayet normallik addedeceğini, genetik kodlara uyduğunu, yani eşcinsel ilişkinin insan için gayet normal olduğunu hayvanları baz alarak söylemek makul değildir. Hayvanlarda bulunan beyinde akıl olmayışı ve kendi aralarında kullandıkları sistemleşmiş bir yasa bütünlüğü yokluğu ile insanlardan ciddi şekilde farklılık göstermeleri bu görüşü eleyebilirken; hayvanlarda görülen birbirini parçalayarak yeme ve öldürme, popolarını koklama ve yalama, güçsüz yavruyu terk etme, kendi dışkısını didikleme, uluorta ve akrabalık gözetmeksizin çiftleşme gibi davranışları da bu mantıkla insan için kabul edilebilir görmek, genetik kodlarında bu tür davranışların da bulunduğunu iddia etmek gerekir⁵⁴.

⁵³ Adler, a.g.e., s. 79

⁵⁴ <https://sorularlailslamiyet.com/escinsellik-erkeg-erkege-ilgi-duymasi-durumunda-alinmasi-gereken-tedbirler-nelerdir-escinsellik>

⁵³ <https://sorularlailslamiyet.com/escinsellik-erkeg-erkege-ilgi-duymasi-durumunda-alinmasi-gereken-tedbirler-nelerdir-escinsellik>

⁵⁴ <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4771012/>

KAVRAMLAR⁵⁵

Cinsiyet/Sexuality

Biyolojik olarak (anatomik özellik; hormonal ve kromozomal etkilerle şekillenen gonadlar, iç ve dış genitalya, ikincil cinsiyet özellikleri) erkek veya kadın olmayı ifade eder.

Toplumsal Cinsiyet/Gender

Bedensel cinsiyet unsurlarının kişinin yaşadıklarıyla, tecrübe ettikleriyle, çevresinden etkilenmesiyle şekillenen; ruhsal yapılanmasındaki halini ifade eder. Ayrıca “herhangi bir toplumdaki kadın ve erkekler için -biyolojik cinsiyetleriyle beraber (ama tam olarak değil)- o toplumun uygun gördüğü rol, davranış, etkinlik, tutum” tanımlaması da yapılabilir. Dr. John Money tarafından icat edilmiş bir kelimedir.

Sexuality ile Gender farkı şöyle ifade edilebilir: Sexuality genellikle erkekliğin ve kadınlığın biyolojik görünüşünü ifade ederken Gender psikolojik, davranışsal, sosyal ve kültürel bakış açısından erkek veya kadın olmayı ifade eder.

Toplumsal Cinsiyet Kimliği/Gender Identity

Kişinin kendi toplumsal cinsiyetine karşı takındığı psikolojik tavra denir. Kişinin kendini hissettiği cinsiyet -veya gayricinsiyet- de denebilir ki bu biyolojik cinsiyetiyle uyumlu veya uyumsuz olabilir. İlk olarak Evelyn Hooker ve Robert Stoller bu terimleri kullanmıştır⁵⁶.

Toplumsal Cinsiyet Rolü/Gender Role

Belirli bir biyolojik cinsiyete sahip kişiler için toplumların kültürel algılarına bağlı uygun görülen sosyal ve davranışsal role denir.

Cinsel Yönelim/Sexual Orientation

Başka bir insan grubuna duyulan duygusal ve fiziksel nitelikli cinsel çekim olarak ifade edilebilir. Biyolojik cinsiyetten bağımsız düşünülmektedir. Sebepleri bilinmese de muhtemelen genetik, prenatal hormonal maruziyet, hayat tecrübesi ve sosyal etkenlerin bir karışımı neticesinde şekilleniyor olabilir.

Düzcinsellik/Heterosexuality

Karşı cinsiyetteki bireylerin birbirine duyduğu romantik, cinsel çekim. (Bu yazıda bazen bu isimde bazen de “normal (cinsel yönelim)” tanımlamasıyla ifade edilmiştir. Zira tüm canlılar arasında başlangıçtan günümüze en yaygın görülen ve kabul gören, fonksiyonel ve sağlıklı, cinsel birleşmenin amacına ve fitrata-yaratılışa uygun olan düzcinselliktir.)

Eşcinsellik/Homosexuality

Aynı cinsiyetteki bireylerin birbirine duyduğu romantik, cinsel çekim.

Ego-Distonik Eşcinsellik/Ego-Dystonic Homosexuality

Toplumsal cinsiyet kimliği ve cinsel tercihlerde bir sorun olmamasına rağmen kişinin, sahip olduğu cinsiyetin farklı olmasını psikolojik ve davranışsal bozuklukların eşliğinde arzu etmesi. Ayrıca kişi, karşı cinsle karşı bir şey hissetmemesinden ötürü sıkıntı çekmektedir.

⁵⁵ Kavramların açıklamalarında APA Dictionary’den ve “Adem Az – Hakan Ertin, Tıbbi, Dini, Hukuki ve Etik Açısından Bedene Yapılan Müdahaleler” isimli kitaptan faydalanılmıştır.

⁵⁶ Az – Ertin, a.g.e., s. 20

1973 yılında eşcinselliğin DSM'den çıkarılmasına rağmen ego-distonik eşcinsellik bir rahatsızlık olarak devam etmekteydi. 1987 yılında bu da DSM'den çıkarıldı ancak WHO, 1990'da yayımladığı ICD-10'da eşcinselliği hastalıklardan çıkarırken ego-distonik eşcinselliği tutmaya devam etti. Fakat yine WHO, APA gibi bir sonraki ICD'den bunu çıkardı. Güncel DSM-5 ile ICD-11, kişilerin cinsel yönelimlerini baz alan herhangi bir kategori içermez. Yani uzun zamanlar farklı farklı edisyonlarda kendine yer edinmiş homosexuality artık hastalık, bozukluk olarak değerlendirilmemektedir⁵⁷.

Cinsiyet Hoşnutsuzluğu/Gender Dysphoria-Gender Incongruence

Bir kimsenin biyolojik cinsiyeti ile deneyimlediği cinsel kimliğin çatışmasına ve bunun kişide huzursuzluk, stres oluşturmaya denir. Genetik, prenatal cinsiyet hormonları, nöroanatomi, psikososyal etkenler bu hastalığın arka planını oluşturur. Nadir görülür. Prevelansı doğuştan erkeklerde %0.005 ila %0.014 arasında değişirken, doğuştan kadınlarda %0.002 ila %0.003'tür⁵⁸. Dysphoria tanımlaması DSM-5'te, Incongruence ise ICD-11'de yer alır⁵⁹.

Cinsiyet Gelişim Bozukluğu/Disorders of Sex Development-DSD (Hermafroditizm-Intersex-Hünsa)

Cinsel organın tipik bir kadın veya erkeğe benzememesine veya cinsel organın, kromozomal yapısı ile farklılık göstermesine DSD denir ve bu kimseler hermafrodit, hünsa olarak isimlendirilir. Hermafrodit, Yunanların söylemlerine göre, Hermes ve Afrodit'in çocukları olan bir delikanlıdır. Kendisine aşık olan kadın Salmikis ile bedenlerinin birleştirilmesi sonucu tek bedende iki cinsiyet meydana gelir.

Mental-Ruhsal-Zihinsel Bozukluk/Mental Disorder

Bilişsel veya duygusal bozukluk, anormal davranışlar, bozulmuş işlev veya bunların herhangi bir kombinasyonuna eşlik eden herhangi bir durum.

Cisgender

Kişinin biyolojik cinsiyeti ile cinsel kimliğinin uyuşmasına denir. Yeni bir kavramdır.

Lesbien-Gay-Bisexual-Transgender-Queer-Intersex-Asexual-+

Lezbiyen kadın eşcinsellere denir. Antik Yunan'da, Lesbos (Midilli) isimli Yunan adasında Sappho isimli bir şair kadının genç kadınlara duyduğu arzuyu eserlerine dökmesiyle Lesbos-Sappho'dan türetilmiştir⁶⁰.

Gey erkek eşcinsellere dense de daha geniş bir bakış açısından LGBT bireylerinin hepsine -yani eşcinsellere- kullanılabilir.

Biseksüel yani her iki cinsiyete de cinsel, romantik arzu duyana denir. Kelime anlamı olarak çiftcinsel tanımı yapılabilir.

Transgender cinsel kimliği ile biyolojik cinsiyeti uyuşmayan bireylere denir. Cinsiyet hoşnutsuzluğuna kadar varabilir. Durumundan hoşnut olanlar da vardır.

Queer – Genderqueer - Gender non-binary bir ucunda kadın, ötekinde erkek olan cinsiyet spektrumudur. Her türlü cinsel kimliği, cinsel yönelimi barındırır. Biyolojik cinsiyetten bağımsızdır. Akışkan cinsiyet denebilir. Erkek veya kadın olmanın ötesindedir.

⁵⁷ <https://consortium-psy.com/jour/article/view/61>

⁵⁸ Az – Ertin, a.g.e., s. 31

⁵⁹ Az – Ertin, a.g.e., s. 26

⁶⁰ <https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Homosexuality&oldid=1039954033>

İnterseks cinsel organı tipik bir kadın veya erkeğe benzemeyen veya cinsel organı, kromozomal yapısı ile farklılık gösterenlere denir. Hermafrodit, hünsa veya DSD olgusu diye de bilinir.

Aseksüel cinsellik ifade etmez.

+ ifadesi pedofili (çocuklara cinsel ilgi), nekrofil (cesetlere cinsel ilgi), zoofili (hayvanlara cinsel ilgi) (...) temsil edebilir⁶¹. Ucunun oldukça açık olması, her türlü cinsel eylemin meşrulaştırılmasını çağırır.

Drag Queen-Drag King-Crossdresser

Genelde eğlendirme veya sahne performansı amaçlı kadın kıyafeti giyen erkeğe drag queen, benzer hedeflerle erkek kıyafeti giyen kadına drag king denir. Crossdresser ise cinsiyet hoşnutsuzluğu yaşamadan karşı cins kıyafeti giyeni tanımlar.

CİNSİYET

Biyolojik Açıdan

Kromozomal ya da genetik cinsiyet, gonadal cinsiyet ve fenotipik ya da genital cinsiyet olmak üzere üç kademeli bir gelişimle nihai halini alır⁶². Erkek ve dişi olmak üzere tüm canlılarda ikiye ayrılır⁶³. Canlıların cinsel gelişimini etkileyen faktörler, çok yüksek oranda birbirine uyumludur. Erkekler ve kadınlar birbirinden anatomik, fizyolojik, sosyolojik olarak farklıdırlar. Bunlar genetikten, epigenetikten, çevresel etkenlerden kaynaklanır.

Bireye, üreme işinde ayrı bir rol veren ve erkekle dişiyi ayırt ettiren yaradılış özelliği cinsiyettir⁶⁴. Cinsiyeti belirleyen başat faktörler olarak genetik yapılanma, hormon ve reseptör özellikleri, iç ve dış genitaler, çevresel faktörler sayılabilir⁶⁵.

Bilindiği üzere insan türünde erkekler 44+XY, kadınlar 44+XX kromozomlarını taşımaktadırlar. Buna göre erkeklik kromozomu Y denebilir. Ancak Y kromozomunda öyle bir gen vardır ki, kişiyi erkek yapan en güçlü genetik faktör olarak değerlendirilir. O da SRY genidir. Öyle ki SRY geni bulunmayan 44+XY bireylerin erkek değil, kadın olduğu gözlemlenmiştir. Üstelik sadece dış genital yapısı olarak değil, ruhsal olarak da bu bireyler kendini tamamen kadın hissederler; meme dokuları tam olarak gelişmemelerine, yumurtalıkların anormal çalışmasına ve östrojen seviyeleri düşük olmalarına rağmen. Östrojen takviyesiyle daha rahat bir hayat yaşayabilirler. Bu bireyler Swyer sendromlu bireylerdir. İngiliz endokrinolog Gerald Swyer kadınlarda kısırlığı incelerken bunu keşfetmiştir⁶⁶.

SRY genine dair yapılan bir araştırma, Peter Goodfellow ile Robin Lovell-Badge tarafından gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmada SRY geni dişi farelere verilmiş, bu dişilerin XX kromozomlu yavrularının anatomik olarak erkek yönünde geliştiği ve bu farelerin erkek gibi davrandığı gözlemlenmiştir⁶⁷. Sonuç olarak SRY, çok güçlü bir erkeklik genidir ve bireyin erkek olarak gelişmesini sağlayan zincirin başında yerini alır.

Farklı hormonlar bireyin iç genital yapısını, dış genital yapısını; genel dış görünüşünü, hareketlerini, duruşunu ve nicesini etkilerler. Bu hormonal gelişim, genetik yapıya bağlı olarak gerçekleşir. Yani genetik hangi yönde hormonlar da o yönde davranırlar (istisnalar olağan dışı değerlendirilir). Hormonların ve reseptörlerinin sağlamlığı bu program açısından çok önemlidir.

⁶¹ <http://akademiksaglik.com/kuresel-bir-proje-lgbtq-aktivizmi/>

⁶² Az – Ertin, a.g.e., s. 64

⁶³ Fatır, 35/11, Hucurat, 49/13, Zariyat, 51/49, Nebe, 78/8.

⁶⁴ <https://sozluk.gov.tr/>

⁶⁵ Az – Ertin, a.g.e., s. 55

⁶⁶ Mukherjee, a.g.e., s.371-373

⁶⁷ Mukherjee, a.g.e., s. 371, 372

İç ve dış genitaler; genetikten, hormonlardan ve bu ikisinin etkileşiminden gelişirler. Cinsiyeti oluşturan bu üç temel unsur, birbirine sınıksız bağlı zincir gibidir⁶⁸.

Çevresel faktörlerin de kişinin sağlıklı cinsiyet gelişiminde önemli olduğu açıktır. Kişinin doğuştaki cinsiyeti yani biyolojik cinsiyeti çoğunlukla bellidir. Bu cinsiyeti de hormonlarıyla, anatomisiyle, zihinsel yapısıyla, cinsel yönelimiyle çoğunlukla anahtar-kilit ilişkisi gibi uyum sağlar. Doğuştaki cinsiyet, kişinin hayattaki konumunun da esas belirleyicisidir.

Toplumsal Açıdan

Zihinsel, fiziksel, fonksiyonel, duygusal, sosyal her anlamda tam sağlıklı olmak; biyolojik cinsiyetine uygun bir kendini kabulleniş ve buna göre cinsel yönelimde bulunmakla gerçekleşir. Biyolojik cinsiyetine ters etkenlere ağır ve sürekli maruz kalan bireylerde ciddi psikolojik sorunların er geç eşlik ettiği eşcinsellik gelişebilirken birazdan anlatılacak John/Joan vakasında olduğu gibi kişi, depresyonun ve çeşitli ruhsal bozuklukların etkisi altında biyolojik cinsiyetini korumaya devam edebilir. Biyolojik cinsiyete ters çevresel faktörler, yetiştirilme tarzı kişiyi ciddi manada olumsuz etkileyecektir. Bu yüzden bireylerin sağlıklı ve üretken olabilmelerini sağlayabilmek adına biyolojik cinsiyetlerine uygun bir şekilde yetiştirilmeleri çok ciddi önem arz etmektedir⁶⁹.

Cinsel yapılanmasında herhangi bir olağan dışılık bulunmamasına rağmen eşcinsel davranışlarda bulunan bireyler olduğu gibi; cinsel yapılanmasında olağan dışılık bulunmasına rağmen gerekli eğitim, yardım ve destekle doğduğu cinsiyete göre davranan bireyler de vardır. Buna göre kimi durumlarda eşcinsel güdüler kişiden bağımsız bir şekilde (ya anne karnında, ya hormonal bozukluk, ya genetik sıkıntı, ya gelişimsel arıza (...)) oluşurken, kimi durumlarda da maruz kaldığı çevreden ötürü gelişebilir. Yine bazı olgularda da hiçbir aksilik veya sıra dışılık olmamasına rağmen kişinin kendi isteğiyle böyle bir deneyim gerçekleşebilir. Eşcinsel ilişkide bulunmak ise tamamen kişilerin kendi özgür iradeleriyle yaptıkları eylemdir.

DSD Olguları

Az önce de sıralandığı gibi cinsiyet şu üçüyle gelişir: Kromozomal -ya da genetik- gelişim (XX, XY gibi), gonadal gelişim (ovum, testis gibi), fenotipik -ya da genital- gelişim (vajina, penis gibi). Bu basamaklar genetik faktörlerden etkilenen ve hormonların uyarılmasıyla şekillenen bir dizi zincir gelişmelerdir. Fizyolog Alfred Jost; kromozomal cinsiyetin gonadal cinsiyeti, gonadal cinsiyetin genital cinsiyeti tayin ettiğini söylemektedir⁷⁰. Bu basamaklarda meydana gelebilecek olağan dışı bir durum DSD'ye yani hermafroditizme, intersekse, hünsaya sebep olabilir. Her 4500 yenidoğanda 1 gibi bir görülme oranı vardır. Örnek ve alt başlıklar olarak şunlar gösterilebilir: Her iki cinsin organı tek bedende bulunabilir (ovotestikular DSD), kromozomal cinsiyetin erkek olmasına ve meme dokusunun gelişmemesine rağmen dış genital organ kadın yönünde olabilir (Swyer sendromu, 44+XY kadın), konjenital adrenal hiperplazi (KAH) olgularında kromozal cinsiyet ve iç genitaler kadın yönünde olmasına rağmen fenotipte erkeğe benzeme görülebilir⁷¹.

Eşcinsellik ve tedavisi konusu oldukça kapsamlıdır ve farklı yaklaşımlar içermektedir. Kişinin sorununun kaynağı araştırılır ve buna göre disiplinler arası yaklaşımla, dileyenler tedavi edilirler. Anatomik, fizyolojik, psikolojik temelli vakaların tedavi yöntemleri farklıdır. Cinsiyet belirginleştirme ameliyatları, hormon tedavisi, kişilik terapisi örnek olarak verilebilir. Burada başvuru alan hekim oldukça yüksek önem arz eder. Kimi doktorlar kendi ideolojilerince hareket ederlerken kimi hekimler ciddi bir tedaviye girişmeden önce diğer disiplinlere danışır. Örneğin Freud, eşcinselleri tedavi edemeyeceğini söylerken Adler, onları tedavi edebileceğinden emindir.

⁶⁸ Az – Ertin, a.g.e., s. 56

⁶⁹ Adler, kitabında verdiği vakalarla bunu gözler önüne sermektedir.

⁷⁰ Az – Ertin, a.g.e., s.65

⁷¹ Az – Ertin, a.g.e., s.65

Özellikle erdişi (hünsa) hastalara en uygun tedavinin nasıl ve neler olabileceği, ne çeşit sorunlar doğurabileceği oldukça uzun tartışmalı konulardır. Ancak disiplinlerarası bir yaklaşımın elzemdir ve geri dönüşü olmayan girişimler çok risklidir. Bu tür cinsiyeti belirsiz kimselere herhangi bir cinsiyetin daha bebeklikten atanmasından şiddetle kaçınılması gerekir.

JOHN/JOAN VAKASI^{72, 73}

Bruce Reimer, 1965'te erkek ikiz kardeşiyle beraber dünyaya gelen bir erkekti. İkiğinde ve kendisinde fimozis hastalığı vardı. Bebekken bundan kurtulmak adına girmiş olduğu sünnet ameliyatında cerrahın hatasından ötürü penisi büyük hasar görmüştü. Maalesef estetik ameliyatın mümkün olmaması sonucu, 2 yaşındayken ailesi onu bir psikiyatrist olan ve gender kavramının mucidi Doktor John Money'ye götürdü. Money, toplumsal cinsiyet ve cinsel davranış üzerine uluslararası bir üne sahipti.

Reimer'ı inceleyen Money, aklından geçirdiği bir deneyin parçası olarak onu kullanmaya karar verdi ve aileye, çocuklarını hadım ettirip bir kız gibi yetiştirmelerini tavsiye etti. Ailesi, çocukları düzgün bir hayat yaşasın diye fikri kabul edip oğullarını artık bir kız gibi yetiştirmeye karar verdiler ve Bruce'un adını Brenda olarak değiştirdiler. Money, Reimer üzerindeki bu deneyi gerçekleştirirken ne çalıştığı Johns Hopkins Üniversitesi'nden ne de hastaneden izin almıştı. Amacı, 1960'larda revaçta olan "cinsel kimliğin doğuştan gelmediği fakat sosyal performans ve kültürel taklit yoluyla çocuğun içine işlendiği" fikrini test etmektir. Çünkü Dr. John Money, bu fikrin gür savunucularındandı. İşte karşısına bir "deney insanı" gelmişti. Daha sonraları, kendisinin ifadesine göre bir kız gibi yetiştirilmek Reimer'ın ilgisiydi, bu yüzden o da cinsiyet tayini için cerrahi girişim önermişti.

Doktorun tavsiyeleriyle eski Bruce yeni Brenda, tamamen kız gibi yetiştirildi. Oyuncakları, kıyafetleri kızlarınkine göre tercih edildi ve saçları kızlar gibi şekillendirildi. Kimseye bundan bahsedilmedi, Brenda'nın kendisi bile bilmiyordu. O ve ikizi Brian, düzenli aralıklarla Money'nin kliniğini ziyaret ediyorlardı. Böylelikle birisi kontrol grubu, diğeri değişken grubu olarak kullanılıyordu.

Ergenlik dönemleri yaklaştığında, Brenda'ya östrojen takviyeleri reçete edildi. Anatomik dönüşümü için yapay vajina tasarlandı. Money, cinsiyeti baştan atamanın olağanüstü başarılarına dair, bolca referans alan makaleler yayımladı. Makalelere göre Brenda, yeni kimliğine harika uyum sağlamıştı. Brian tam bir oğlan çocuğu gibi hırgüre meraklıyken Brenda tam bir küçük kız gibiydi. Money, cinsiyeti belirleyen genetik unsurların çevreye nazaran daha güçsüz olduğunu ilan ediyordu.

Gerçekte ne oldu? Bolca referans alan makaleler ne kadar doğruydular?

Brenda giymeye zorlandığı kız giysilerini 4 yaşındayken makasla lime lime ediyordu. Erkek oyuncaklarıyla oynamayı tercih ediyordu. Kız gibi yürümesi veya konuşması söylendiğinde sinir krizleri geçiriyordu. Kaygılı, bunalımlı, kafası karışık, mutsuz ve çoğu zaman hiddetliydi. Okul raporlarına göre tüm hareketleri, tuvalet alışkanlığı dahi erkekler gibiydi.

Reimer artık kliniğe gitmek istemiyordu. Money'nin notlarına tezat oluşturacak şekilde, çocukken cinsiyet hoşnutsuzluğu yaşadığını ifade ediyordu. Kendini kız olarak görmüyordu. 13 yaşındayken ailesine, eğer onu Money'ye yıllık ziyarete götürürse intihar edeceğine dair tehditler savurdu.

14 yılın sonunda 1980'de, babasının ona, doğumunu ve devam eden süreci anlatmasından sonra Brenda düğmeye bastı. Vajinal ameliyatı reddetti. Östrojen haplarını bıraktı. 21 yaşında göğsündeki meme dokusunu ameliyatla aldırdı ve tekrar erkek olmak için testosteron enjekte ettirmeye başladı, penis inşa etme tedavilerine girdi. David ismini aldı. 1990'da bir kadınla evlendi. Ancak David, yaşamak zorunda kaldığı tüm felaketlerden ötürü psikolojik açıdan berbat durumdaydı. Kaygılı, sinirli, depresif bir ruh hali vardı.

⁷² Mukherjee, a.g.e., s. 374-377

⁷³ <https://embryo.asu.edu/handle/10776/13009>

20'li yaşlarının başında iki kez intihara teşebbüs etti. İkizi Brian ise, depresyondan ve şizofreniden mağdurdu ve 2002'de aşırı doz antidepresan kullanımından öldü.

David işini kaybetti, evliliği yürütemedi, karısının boşanmak istemesine karşı giriştiği tartışmadan sonra 2004'te intihar etti.

Reimer, geçmiş günlerine dair haber verirken “korkunç” şeyler anlatmıştı. Reimer'a göre Money, kendisini ve ikizini birbirinin genital bölgelerini incelemeye yönlendiriyordu. Birbiriyle cinsel ilişkiye benzeyen davranışları zorla yaptırıyordu. Bu deneyleri bazen tek bazen de altı meslektaşıyla beraber izliyordu ve yine Reimer'a göre, eğer çocuklar hareketleri yapmak istemiyorlarsa, doktor onlara sinirleniyor ve sözlü hakarete bulunuyordu. Reimer tüm bu hormonlara, çevresel kadınsı faktörlere zorla sokulmasına rağmen kendini hep oğlan hissettiğini söylüyordu.

Ne yazık ki Reimer, tek değildi. 1970 ve 80'de birden çok kişiye cinsiyet atama çalışmaları yapıldı. 2005'te Columbia Üniversite'nden bir ekibin yaptığı araştırmaya göre trajik sonuçlar çoktu. Bu insanların birçoğu cinsiyet hoşnutsuzluğu yaşamıştı. Kaygı, bunalım, kafa karışıklığından muzdariptiler. Dişi rolü atanan erkekler, erişkinliğe ve olgunluğa eriştiklerinde kendi iradeleriyle erkek olmayı seçtiler. En dikkat çekici nokta, belirsiz üreme organıyla doğan DSD vakalarıydı. Genetik erkek olan hünsalar, erkek olarak büyütüldüklerinde cinsiyet hoşnutsuzluğu yaşamamışlar ve cinsiyetlerini değiştirmemişlerdi.

EŞCİNSELLİK GENİ-GAY GENE

Yukarıda aktarıldığı üzere genler insan cinsiyetinde çok büyük rol oynarlar ancak kişiyi eşcinsel olmaya itecek genler yoktur. SRY gibi bir erkeklik geninin muadili bir eşcinsellik genine rastlanmamıştır.

Eşcinsellik hareketinin tarihini incelediğimiz bölümde okuduğumuz üzere, 20. yüzyılın ikinci yarısında eşcinsellik ve eşcinselliğe yaklaşım bilimsel veya toplumsal birçok alanda değişikliğe uğramış, taraflar birbirleriyle çeşitli argümanlar sunarak tartışmışlar ve toplum düzeyinde ciddi ayrılmalar baş göstermişti. Özellikle AIDS⁸ olayı Amerika'da büyük yankı uyandırdığından, eşcinsellik geni üzerine çalışmalar yoğunlaşmıştı.

Bir psikoloji profesörü olan Bailey ile arkadaşı Pillard, cinsel yönelimlerin genetik altyapısını araştırmak adına ikiz çalışmaları yapmaya karar vermişlerdi. Gazetelere verdiği ilana göre kendisi, iki kardeşten en az birinin eşcinsel olmasını istiyordu. Evlatlık edinilen kardeşler de olabilirdi.

Bailey ile Pillard'ın çalışmalarından elde ettikleri sonuç şu oldu: Tek yumurta ikizlerinin %52'sinde, her iki kardeş de eşcinseldi. Çift yumurta ikizlerinde bu oran %22'ye düşüyordu. Evlatlık edinilenlerde ise %11 gibi bir oran bulunuyordu. Tüm nüfusta tahmin edilen eşcinsellik oranlarının %10 olduğu düşünüldüğünde bu oranlar, hayli yüksekti. (Yine çok ilginç bir vakaya göre, 1971 yılında Kanadalı erkek ikizler, anne babalarının ayrılmaları sonucu farklı ülkelerde ve ailelerde yetişmişler ve günün birinde ikisi de birbirinden habersiz bir şekilde Kanada'da bir eşcinsel barda tanışmışlardı.) Bailey, eşcinselliğin altında genetiğin yattığını düşünse de çevrenin de etkisinin olduğunu, tek yumurta ikizlerinde uyuşmayan %48'lik orandan çıkarabilmişti. Pillard “Varsayılan eşcinsellik genlerinin gerçek olduğunu düşünüyoruz.” demişti⁷⁴.

William Byne ile Bruce Parsonce, yaptıkları araştırmaları bu oranlarla kıyaslıyor; biyolojik kardeşlerde bu oranın %9.2 olmasının çelişki oluşturduğunu söylüyor, biyolojik kardeş olmayan ama evlatlık kardeşlerdeki orandan (%11) daha düşük olmasından dolayı eşcinselliğin sadece genetik temelle açıklanamayacağını ifade ediyorlardı⁷⁵. Böylelikle araştırmanın ve bulgularının zayıflığı ortaya çıkıyordu. Zira biyolojik kardeşlerin genetiği, evlatlıklardan daha yüksek uyum göstermesi gerekiyordu ve veriler bunun aksini ifade ediyorlardı.

⁷⁴ Mukherjee, a.g.e., s. 384-385

⁷⁵ <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC5167250/>

Bir başka araştırma ise “açık eşcinsel” bir araştırmacı olan ve Ulusal Kanser Enstitüsü’nde çalışan Dean Hamer’dan gelmişti. Gerekli fonu elde ettiğinde 1991 yılında çalışmasına başladı. Onu bu çalışmaya iten, gen regülasyonu ile ilgilenmesinin sıkıcı olduğunu düşünmesi ve kitapçıda rastladığı bir Darwin kitabında okuduklarıydı. 1992’de 114 gönüllü eşcinsel erkek buldu. Hedefi bu kimselerin aile soyağaçlarını çıkarmak ve genetik numunelerini test etmektir. Böylece eğer eşcinsel bireylerde ortak genetik materyal varsa, iş tamamlanmış olacaktır. Hamer da Bailey gibi %20’lik bir oran bulmuştu ama asıl fark ettiği, eşcinsellik genini veya eşcinsellikle alakalı bölgenin X kromozomunda bulunması gerektiğiydi. Çalışmalarını sürdürdüğünde fark etti ki 40 eşcinsel kardeş çiftlerinden 33’ünde X kromozomu üzerindeki Xq28 isimli küçük bir aralık ortaktı. Xq28, tabiri caizse yeri yerinden oynattı. Eşcinselliği destekleyenlerden bir grup bunu iyi görürken bir grup kötü görüyor, benzer tutum eşcinsellik karşıtlarında da yer buluyordu. 1993’te Science dergisinde yayımlanan bu makaleyi müteakiben, araştırmayı test etmek adına farklı araştırmalar gerçekleştirildi. Kimi Hamer’ı doğruladı, kimi Xq28’e dair bir şey keşfedemedi, kimi 7, 8 ve 10. kromozomlarla ilgili bir bağlantı buldu, kimi de Xq28’i zayıf bir bağlantı olarak gördü⁷⁶.

Bir başka araştırma Andrea Ganna’dan gelmişti. Genetikçi olan Ganna, Science’ta yayımlanan, meslektaşlarıyla beraber yaptığı SNP’lere dair (single nucleotide polymorphisms-tek nükleotit polimorfizmleri) büyük çalışmada eşcinsellik geninin bulunmadığını, herhangi bir genin cinsel davranışlarda büyük bir etkisinin olmadığını ortaya koymuştu. Eğer aynı karakteristik özellikleri taşıyan insanlar belli SNP’leri taşıyorlarsa, SNP’lerin o özelliklerle ilişkili olması gerekirdi. Yaptıkları araştırma sonucunda genetiğin cinsel davranışlardaki çeşitliliği %8-25 arasında etkilediğini buldular. Yine ikinci analizlerine göre eşcinsel davranışlarda bulunanlarda çoğunlukla ortak bulunan SNP’ler 5 taneydi. Bunların beşi birden cinsel davranışlardaki çeşitliliği %1’den daha az etkiliyordu. En çok etkili olanlarsa bunlardan 2 tanesiydi ve biri Xq28’de, öteki 8q12’de bulunuyordu. Yani biri X kromozomunda, öteki 8. kromozomdaydı. Sonuç olarak birden çok genin cinselliği etkileyebileceklerini ama ne tek bir genin ne de hepsinin birden cinsel yönelimi kabul edilebilir oranda etkilemediklerini ifade etmişlerdi. Araştırmayı desteklemesi adına LGBTQ+ gruplarıyla beraber çalışmışlardı⁷⁷.

Tüm bu çalışmalara rağmen “Tercih Demeyi Bırakın: Biyolojik Etkenler Eşcinselliğe Sürükler” diyen Farmakoloji ve Toksikoloji profesörü Bill Sullivan, kendisinin moleküler biyoloji uzmanı olduğunu belirttiği bir yazıda Hamer’ın çalışmasından bahsederken bu çalışmanın pek de kabul göremediğini ifade etmemiş, bilakis bir başka araştırmalarla farklı şekillerde eşcinselliğin genetik temelli olduğunu savunmuştur. Kendisinin ifadeleriyle, kişinin eşcinsel mi düzcinsel mi olduğuna göre hacimsel değişiklik gösteren diensefalon bölgesinde aktif halde bulunan SLITRK6’yı öne sürmüş ve TRPC2 isimli genle yapılan bir fare çalışmasında bunun cinselliği etkilediğini, başka çalışmaların da benzer sonuçlar sunduğunu ifade etmiştir. Yine KAH’ı örnek göstererek eşcinselliğin genetik temelli olduğunu savunmuştur. Andrea Gana’nın çalışmasını da öne sürerek eşcinselliğin tek bir genle değil fakat birden çok genle geliştiğini ifade etmiştir. Ayrıca yazısında “birçok çalışma cinsiyetin erkek ve kadın olarak ikiye ayrılmadığını ortaya koymuştur” diyerek gey genine dair benimsediği tutuma paralel bir yargıda bulunmuştur⁷⁸.

Özetle, eşcinselliğin altında kesin veya belirli bir genetik faktör yatmamaktadır. Birden çok genin kişinin cinsel yönelimini etkileyebileceği ancak bunun önemsenmeyecek kadar düşük olasılıklı olduğu, kişinin iradesinde söz sahibi olmadığı bilimsel olarak ifade edilmiştir.

EŞCİNSELLERDE SAĞLIK ve BİRLİKTELİK

Sağlık ve Mutluluk Araştırması-European Social Survey

“Eşcinselliğin kendisi mi hastalık, birtakım hastalıklar mı eşcinselliğe sürüklüyor, eşcinsellik mi hastalıklara sebep oluyor” gibi soruların cevapları farklı kaynaklara göre değişkenlik gösterse de anketlere göre

⁷⁶ Mukherjee, a.g.e., s. 386-390

⁷⁷ <https://www.nature.com/articles/d41586-019-02585-6>

⁷⁸ <https://theconversation.com/stop-calling-it-a-choice-biological-factors-drive-homosexuality-122764>

eşcinsel ilişkiler sağlığı olumsuz etkiler ve eşcinsel bireylerde mutluluk düzeyi düzcinsellere nazaran daha düşüktür.

Din, evlenme, iş sahibi olma, iyi bir eğitim görme insan üzerinde olumlu sağlık etkileri bırakmaktadır. Cinsel yönelim de mutluluğu etkileyen etkenlerdendir. Araştırmalar göstermektedir ki psikolojik sorunlar eşcinsel bireylerde daha sık görülmektedir. Bunun sebebi olarak şu üç şey ileri sürülmüştür: Sıradan bir toplumda kendinin eşcinsel olduğunu fark eden ve yalnızlaşan kişide oluşan stres, eşcinsel bireylere yönelik ayrımcılık ve damgalama, girilen eşcinsel ilişkilerden olumsuz etkilenen sağlık. Buna karşın bazı durumlarda eşcinsellerin daha iyi eğitim almasını veya daha kaliteli bir yaşam sürmesini müteakiben daha sağlıklı oldukları gözlemlenmiştir⁷⁹.

Sağlığın fiziksel ve ruhsal koşullara göre değerlendirildiği, mutluluğun kişilere “ne kadar mutlusunuz” diye sorularak ölçüldüğü; Belçika, Danimarka, Fransa, Almanya, İrlanda, Hollanda, İsveç, İsveç, Birleşik Krallık gibi eşcinsel dostu ülkelerde yürütülen, 2002’den 2010’a kadar süren, ayrımcılığa uğrayan ve uğramayan çiftlerdeki mutluluk ve sağlıklılık testine dair gerçekleştirilen 5 ayrı anketin toplu sonucu -European Social Survey/Avrupalı Toplum Anketi- şunu göstermektedir: Eşcinsel çiftler genel itibarıyla normal çiftlere göre daha mutsuz ve daha sağlıksız; ayrımcılığa uğrayan eşcinsel çiftler, uğramayan eşcinsel çiftlere göre daha mutlu iken daha sağlıksız. İlginç bir şekilde bir toplumda ayrımcılığa uğradığını düşünen eşcinsel çiftler daha mutlu olduklarını ifade ederlerken daha sağlıksız oldukları gözlemlenmiştir. Yine tam tersi de, bu anketlerin sonuçlarındandır: Ayrımcılığa uğramayan eşcinsel çiftler, uğrayan eşcinsel çiftlere göre daha mutsuz ve daha sağlıklı. İlk bakışta çelişkili görülen bu durumun sebebi olarak toplum tarafından ayrımcılığa uğrayan eşcinsel bireylerin eşcinsel topluluklara daha sıkı bağlılık göstermesiyle, eşcinsel bireylerin bu “aidiyet” duygusuyla daha mutlu olabileceği, daha sağlıksız olmalarının nedeni ise bu toplulukla beraber olmaları düşünülmüştür⁸⁰.

Eşcinsel bireyler üzerine yapılan geniş çalışmalar neticesinde elde edilen sonuç, eşcinsel bireylerde mutsuzluk ve hastalık normal bireylerle kıyaslandığında daha yüksektir. Mutsuz olmalarının sebebi için, toplumda maruz kaldıkları ayrımcılık ve damgalama ileri sürülse⁸¹ de yukarıda sonuçları aktarılan ankete göre ayrımcılığa uğrayan bireyler, uğramayanlara nazaran daha mutlu gözlemlenmiştir.

Tabii olarak ayrımcılık ve damgalama kişinin psikolojik sağlığına zarar verecektir ancak eşcinsel bireylerde genel olarak gözlemlenen bu ruhsal sıkıntılarının (kaygı, stres, endişe, panik)⁸² kaynağı toplumda karşılaştıkları muamele mi yoksa biyolojik doğalarına aykırı olarak seçtikleri cinsel yönelimleri mi, soru işaretidir. Kimileri toplumda karşılaştıkları ayrımcılığın, damgalamanın onları bu sıkıntılara sürüklendiğini ifade eder. European Social Survey sonuçları delil olarak kullanıldığında toplumda dışlanma ve damgalanma, eşcinselleri daha mutlu yapıyor. Buna göre de streslerinin nedeni, cinsel yönelimleri oluyor.

Yapılan araştırmalar⁸³; gerek ergenlik, gerek yetişkinlik gerekse yaşlılık durumlarında LGBT topluluğu üyelerinin birçok yönden daha düşük sağlığa sahip olduklarını, çeşitli sistemsel hastalıklara daha sık yakalanabildikleri, bedensel hastalıklara yakalanma risklerinin de oranlarının da daha yüksek olduğunu; ruhsal-psikolojik-mental açıdan çeşitli sorunlarla boğuştuklarını, intihara daha meyilli olduklarını, daha stresli bir yaşam sürdüklerini, sigara ve alkole daha yatkın olduklarını ifade etmektedir. Bilindiği üzere HIV/AIDS’in en sık sebebi de eşcinsel ilişkidir. Bu fiziksel ve ruhsal hastalıkların risk faktörlerine alkol, sigara, madde kullanımı; girilen eşcinsel ilişkilerden yayılan hastalıklar; toplumda uğradıkları ayrımcılık, damgalama, şiddet örnek verilebilir. Bu hastalıkların önüne geçmek adına korunaklı cinsel ilişki, toplumu eşcinselliği hoş karşılamaları adına bilinçlendirme, aileleri eşcinselliğe hoşgörülü yaklaşırma gibi çözüm önerileri

⁷⁹ <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6735100/>

⁸⁰ <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6735100/>

⁸¹ <https://www.apa.org/topics/lgbtq/orientation>

⁸² https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Homosexuality_and_psychology&oldid=1039134667

⁸³ <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK64806/>

sunulmuştur⁸⁴. Bu önerilere şu itirazlar getirilebilir: Korunaklı cinsel ilişki hem eşcinsellerde hem de düzcinsellerde bulaşıcı hastalıkları önleme adına bir yöntem olarak sunulur ancak kondomların modern bir yöntem olduğu göz önünde bulundurulduğunda bu tür ilişkiler tarih boyunca hep zararlı olmuştur. Doğal bir eylemin zararlarından modern ve yapay yöntemler kullanarak kaçınmak, o eylemi temize çıkaramaz. Cinsel ilişkilerde bulunanlara bulaşıcı hastalıklardan korunmaları adına kondom yöntemi sunmak yerine, onları doğal bir faaliyet olarak zararlara gebe olan bu ilişkilerden men etmek bilimsel açıdan daha makul görünmektedir çünkü kondom yöntemi, zararlı bir fiile “kılıf uydurmaktır”. Korunaksız bir şekilde yapılan eşcinsel ilişkilerin ve eşcinselliğin kendisinin neden olduğu fiziksel ve ruhsal hastalıklar, eşcinselliği evrimsel süreçte avantajlı görünlere⁸⁵ göre nasıl faydalı olabilirler? Bir diğer iddia olarak ruhsal bozukluğun sebeplerinin toplum baskısı olduğu öne sürülse de, az önce de ifade edildiği gibi bu net bir şekilde bilinemez. Dolayısıyla ruhsal sıkıntıyı gidermek adına toplumu bilinçlendirme önerisi test edilmeye açıktır.

Eşcinsel Çiftler

Bir araştırmaya göre eşcinsel çiftlerdeki ve normal çiftlerdeki mutluluk farkının, normal kimselerin kendi arasında bekar veya çift olmaları arasındaki mutluluk farklarından daha düşük olduğu tespit edilmiştir. Anlaşılan o ki evlilik ya da birliktelik, mutluluğu etkilemede cinsellikten daha öndedir. Ayrıca araştırmanın sonucunda normal çiftlerin eşcinsel çiftlerden daha mutlu olduğu, eşcinsel çiftlerin de yalnız eşcinsellerden daha mutlu olduğu gözlemlenmiştir. Eşcinsel evliliği yasal hale getiren ülkelerde bu türden evlilikler gitgide artmıştır. Örneğin Amerika’da 2015 yılında yapılan yasamayla beraber yurt genelinde eşcinsel evliliklerin yasal hale gelmesiyle, LGBT topluluğundaki %38’lik beraber olma oranı, hemen %49’a yükselmiştir. Yasal olarak evlenen bireylerin birlikte geçirdikleri yıllar, evlenmeyen çiftlere göre daha uzundur. Bu çiftlerin, yasal olarak evlenmeyen eşcinsel çiftlere nazaran fiziksel, psikolojik, sosyal ve çevresel yaşam kalitesi açısından daha mutlu oldukları gözlemlenmiştir⁸⁶.

Eşcinsel çiftlerin çocuk edinme süreçleri ise hayli meşakkatlidir. Bilindiği üzere canlılar arasında bir erkek ve bir dişi birleşerek yavru meydana getirirler (aseksüel üreme istisnadır). Eşcinsel bireylerdeki durum ise karmaşık olduğundan erkeklik ve dişilik açısından sıkıntılı süreç başlar. Zorluğun içinden cerrahi durumlarla çıkamadıkları durumda farklı yöntemlere başvururlar. Evlat edinme, koruyucu bakım, başkalarıyla beraber ebeveyn olma, sperm donörüyle inseminasyon (dölleme), embriyo donörüyle in vitro fertilizasyon (laboratuvar ortamında dölleme), iki birey trans ise normal cinsel ilişki, taşıyıcı anneye başvurma yöntemleri arasında sayılabilir. Bu yöntemler birçok dini, hukuki, sosyolojik, etik sorunları beraberlerinde getirirler. Örneğin donör bulma işleri pek karmaşıktır. Donör bulduktan sonra dünyaya gelen çocuğun biyolojik anne veya babasıyla iletişimi kimi durumlarda engellenirken kimi durumlarda kısıtlı, bazen de isteğe göre izin verilmektedir. Eşcinsel çiftlerin çocuk edinme süreçlerinde, bu süreci iyi bilen bir avukata başvurmaları tavsiyeler arasındadır. Zira çocuk edinmeleri yasal olarak birçok zorluk içerir⁸⁷.

Eşcinsel Çiftlerin Büyüttüğü Çocuklar

Çocuk gelişiminde sağlıklı bir anne ve sağlıklı bir babanın yerini hiçbir şeyin dolduramayacağı aşikardır⁸⁸. İlginçtir ki Birleşik Krallık’ta yapılan bir çalışma bunun aksini söylemektedir. 41 gey çifte, 40 lezbiyen çifte ve 49 normal çifte ve bunların, bakımını en az 12 ay boyunca üstlendikleri 4-8 yaş arasındaki çocuklara yönelik yapılan bir araştırmanın sonuçlarına göre ebeveynin cinsiyeti veya cinsel yönelimi çocukların gelişiminde kayda değer farklılıkta bir rol oynamamaktadır. Hatta gey çiftlerin ebeveynliği, normal çiftlerin ebeveynliğinden daha sağlıklı durumdadır ve bazı durumlar açısından bunun çocuklar açısından çeşitli faydaları

⁸⁴ <https://www.apa.org/topics/lgbtq/orientation>

⁸⁵ https://www.researchgate.net/publication/323880861_Evolutionary_Origins_of_Homosexuality

⁸⁶ <https://www.washington.edu/news/2017/04/13/married-lgbt-older-adults-are-healthier-happier-than-singles-study-finds/>

⁸⁷ <https://www.verywellfamily.com/what-are-gay-couples-options-for-having-babies-4172970>

⁸⁸ <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4771005/>

ve avantajları olduğu söylenmiştir⁸⁹. Bir başka yazıya göre eşcinsel çiftlerin büyüttüğü çocuklar ile normal çiftlerin büyüttüğü çocuklar arasında kayda değer bir zihinsel, fiziksel, sosyal veya cinsel yönelim açısından farklılık yoktur⁹⁰ ancak yazıda delil olarak ileri sürülen Biblarz ve Stacey'nin çalışmaları, soruların lezbiyen annelere sorulduğu ve alınan cevapların da bu doğrultuda subjektif olduğu yönünden eleştirilmektedir⁹¹.

Öte yandan eşcinsel çiftlerin elinde büyüyen çocuklarda normal çocuklara nazaran daha çok olumsuzlukların geliştiği araştırmalarla gösterilse de⁹² bunu reddedenlerin ve buna dair herhangi bir araştırma olmadığını öne sürenlerin var olması ilgi çekicidir. APA'nın⁹³ ve bazılarının iddialarına göre bu tür araştırmalar yoktur ve ister bir, ister daha çok gey ebeveynin bulunduğu bir ailenin büyüttüğü çocukların diğerlerinden pek bir farkı yoktur⁹⁴. APA'nın iddiaları deneysel ispata sahip olmadığı yönünden eleştirilmiştir⁹⁵.

2013'te Kanada'da yapılan bir araştırmada lezbiyen çiftlerin kızları, okuldan daha düşük notlarla mezun olmuşlardır. Avustralya'da bir araştırmaya göre düzcinsel çift olan evli bireyler, birlikte yaşayan ancak evli olmayan düzcinsellere ve eşcinsellere oranla çocuklarına çok daha iyi sosyal ve eğitim şartları sağlamıştır. Yine diğer bazı araştırmalara göre normal bir ebeveynine sahip olmayan kadınlarda birtakım ruhsal, psikolojik, duygusal sorunların olduğu gözlemlenmiştir. Araştırmaların, örneklerin sayısı çoktur⁹⁶.

Kin Selection Theory isimli bir yaklaşım da vardır. Yukarıda bahsi geçtiği üzere kimilerinin iddiasına göre eşcinselliğin, hayvanlarda ve bilinen eski insan toplumlarında dahi görülebilmesi eşcinsel ilişkilerin evrimsel açıdan faydası olduğunu gösterir. Örneğin populasyon nüfusu daha artmayacak, canlı sayısı artmadıkça çeşitli çevresel sorunlar ortaya çıkmayacak, bu bireyler üreyemedikleri için olası zararlı genlerin kuşaklar boyunca aktarılması engellenecek, üreyen düzcinseller kaliteli genlerin aktarılmasına öncülük edecek, eşcinsel akrabalar yeğenlerine bakacak ve onların gelişimlerinde anne babalarına yardımcı olacaklardır. İddia sahipleri devamlı eşcinsel erkeklerin çocuklara daha şefkatli, sevecen, anlayışlı yaklaştıklarını ve bunun daha iyi bir nesil açısından avantaj olduğunu belirtmişlerdir⁹⁷. Öte yandan eskiden prezervatif gibi bilinen bir korunma yöntemi olmadığı ve korunmasız eşcinsel ilişkilerden HIV/AIDS doğduğu, bu ilişki türünün insanları hastalıklara sürüklediği gerçeği göz önüne alındığında, teoriyi savunma adına evrimin “zararlı olan ayıklanır” kaidesi göz ardı edilmiş görünmektedir.

1973 APA VE DSM KARARI

American Psychological Association ile American Psychiatric Association, Amerika'da psikoloji ve psikiyatri üzerine kurulmuş 2 büyük kurumdur. İkisi de APA kısaltmasını kullanır.

Psikolojik kurum, kendini şöyle tanıtmaktadır: *Birleşik Devletler'de psikolojiyi temsil eden ve liderlik eden bilimsel ve profesyonel organizasyon olan APA, 146 binden daha fazla olan üyeleri bünyesinde araştırmacı, eğitmen, klinisyen, rehber ve öğrenci bulundurur.*⁹⁸

Amaçlarını “*insanların hayat kalitelerini artırmak ve topluluğa yarar sağlamak adına yaratılışı, iletişimi ve psikolojik bilgi birikimini geliştirmek*” olarak ifade ederler.⁹⁹

⁸⁹ <https://srcd.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/cdev.12155>

⁹⁰ <https://www.apa.org/topics/lgbtq/orientation>

⁹¹ <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4771005/>

⁹² <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4771005/>

⁹³ <https://www.apa.org/pi/lgbt/resources/parenting-full.pdf>

⁹⁴ https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Homosexuality_and_psychology&oldid=1039134667#Parenting

⁹⁵ <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0049089X12000580?via%3Dihub>

⁹⁶ <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4771005/>

⁹⁷ https://www.researchgate.net/publication/323880861_Evolutionary_Origins_of_Homosexuality

⁹⁸ <https://www.apa.org/about/index>

⁹⁹ <https://www.apa.org/about/index>

Psikiyatrik kurum kendini şöyle tanıtmaktadır: *Dünya'nın en büyük psikiyatri organizasyonu. 35.000'den fazla psikiyatri üyesi ile birlikte medikal uzman topluluğu temsil eder... İnsan sağlığını garanti altına almak ve zihinsel engellilik ile madde kullanım bozukluğunu da içeren mental bozukluğa sahip tüm insanlar için etkili tedaviyi sunmak amacıyla doktorlarla beraber çalışırlar. APA modern psikiyatrinin sesi ve vicdanıdır.*¹⁰⁰

Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders (Mental Bozuklukların Tanısal ve İstatistiksel El Kitabı), American Psychiatric Association'ın çıkardığı bir yayındır. DSM, mental bozukluklara dair bir rehber niteliği taşır ve bu konuda otorite kabul edilir.

DSM ilk olarak 1952'de yayımlanmıştı. 1968'te yayımlanan 2. versiyonu gibi bu ilk versiyonda da eşcinsellik; "cinsel sapma" olarak değerlendirilen fetişizm, pedofili, travestilik ve sadizm ile beraber aynı başlık altındaydı¹⁰¹.

APA'nın DSM'e eşcinselliği koymasını salt bilimsel davranış olarak görmeyen eşcinsel aktivistler çeşitli eylemlere girmektedirler. Onlara göre APA insanların yargısına göre, hakim olan görüşlere göre yanlış karar almıştı¹⁰². National Institute of Mental Health (Ulusal Mental Sağlık Enstitüsü) 1952'den sonra bu kararı eleştirerek çeşitli araştırmalara girişmişti¹⁰³. Eşcinsel aktivistler veya bilim adamları da 1968'deki karardan sonra APA'ye iyiden iyiye seslerini duyurmaya, eşcinselliği destekleyen yorumları veya bilimsel bulguları öne sürmeye başlamışlardı.

1973'e gelindiğinde durum, eşcinsellerin oldukça lehineydi. 1969'da yaşanan Stonewall Ayaklanması, 1972'de devlette görevlendirilen açık eşcinseller, zamanın ve zihniyetin değiştiğini ifade ediyorlardı. Sigmund Freud'un sözleri, Evelyn Hooker'ın bulguları, Alfred Kinsey'nin araştırmaları, C.S. Ford ve Frank A. Beach'in ortaya koydukları da bilimsel veri olarak göz önünde bulundurulmuştu. 15 Aralık 1973'te, DSM-2'den eşcinsellik çıkarıldı. Bu karar alınırken mental bozukluk tanımı yapılmış, eşcinselliğin bu tanıma uymadığı da bildirilmiştir. Nelerin mental bozukluk olarak değerlendirildiği, biraz aşağıda Dr. Spitzer'ın ağzından belirtilmiştir. 1975'te Amerikan Psikolojik Birliği alınan kararı savundu ve şöyle dedi: ...homosexuality per se implies no impairment in judgment, stability, reliability, or general social or vocational capabilities... (eşcinselliğin kendisi karar vermede, dengeli olmada, güvenilirlikte veya genel ya da sosyal mesleki yeteneklerde bozukluğa sebep olmaz)¹⁰⁴.

Çinliler de 2001'de eşcinselliği mental bozukluk olmaktan çıkardı. Ancak Hong Kong'daki uzmanlar büyük oranda buna karşı çıkmaktadırlar¹⁰⁵. Bununla beraber Bulgaristan, Macaristan, İtalya, Litvanya, Polonya, Romanya ve Slovakya'da da birçok uzman eşcinselliği güncel hakim görüşün değerlendirdiği gibi görmemektedir¹⁰⁶.

1972'de eşcinselliğin değerlendirilmesi adına APA'de yapılan panelde bulunan ve alınan kararların taraftarı olan Barbara Gittings dahi alınan kararın bilimsel olmadığını, bu yüzden hareketin çok hızlı geliştiğini söylüyordu. Politik baskının ön planda, bilimsel kanıtların zayıf olduğu bir karardır ona göre¹⁰⁷.

1973'te eşcinsellik mental bozukluk olmaktan çıkarılsa da eşcinselliğe dair her şey tamamen çıkmamıştı. Sexual Orientation Disturbance (Cinsel Yönelim Rahatsızlığı) isimli bir kategori, DSM-2'ye,

¹⁰⁰ <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4771012/>

¹⁰¹ <https://consortium-psy.com/jour/article/view/61>

¹⁰² <https://cedar.wvu.edu/orwwu/vol1/iss1/2/>

¹⁰³ https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Homosexuality_and_psychology&oldid=1039134667#Parenting

¹⁰⁴ <https://www.apa.org/pi/lgbt/resources/therapeutic-response.pdf>

¹⁰⁵

https://www.researchgate.net/publication/284022975_Chinese_attitudes_towards_sexual_minorities_in_Hong_Kong_Implications_for_mental_health

¹⁰⁶ https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Homosexuality_and_psychology&oldid=1039134667#Parenting

¹⁰⁷ <https://cedar.wvu.edu/orwwu/vol1/iss1/2/>

“eşcinsel yönelimini değiştirmeyi arzu etme, bundan rahatsızlık duyma, bununla çatışma” açıklamasıyla eklendi. Bu başlık 1980’de DSM-3’te Sexual Orientation Disturbance as Ego-dystonic Homosexuality (Egodistonik Eşcinsellik olarak Cinsel Yönelim Rahatsızlığı) olarak değiştirildi. 1987’de DSM-3-R yayımlandı ve egodistonik eşcinsellik de çıkarıldı. Böylelikle 1987’den itibaren yayımlanan DSM-3-R, DSM-4, DSM-4-TR’da bu da yoktu. Ancak bunun yerine eklenen Sexual Disorders Not Otherwise Specified (Başka Şekilde Tanımlanamayan Cinsel Bozukluklar) başlığı, bir kimsenin cinsel yönelimine dair hissettiği ısrarlı ve belirgin sıkıntısını ifade etmektedir ki bu da egodistonik eşcinselliğe benzemektedir. Lakin bu da, DSM-5’ten çıkarılmıştır. Sonuç olarak eşcinsel yönelimi temel alan herhangi bir kategori, artık DSM’de yoktur. Gender Dysphoria ise, DSM-5’te bulunan, transgender kimliğe yönelik bir başlıktır¹⁰⁸.

Bir başka APA, American Psychoanalytic Association (Amerikan Psikoanalitik Birliği), 1991’e kadar eşcinselliğe karşı DSM’de belirtilen tavrı takınmadı. Bu yıldan itibaren o da bu görüşü benimsedi¹⁰⁹.

2009’da Amerikan Psikolojik Birliği tarafından yayımlanan¹¹⁰, önceki kararların tekrar değerlendirildiği bir raporda bu kararlar tekrar doğrulanmış ve cinsel yönelimi değiştirme çalışmaları değerlendirilmiştir. Olumlu dönüşler ve bulgular olsa da kahir bulguların olumsuz olduğu sonucuna varılmıştır. Joseph Nicolosi’nin iddialarına göre bu metni yazma görevi verilmiş “Görev Ekibi”nin üyelerinin tamamı normal cinsel yönelime sahip değildi. Kimi gey, kimi biseksüel kimi de lezbiyendi¹¹¹.

Nihayetinde iki APA’in de vardığı sonuçlar öncülüğünde, yıllar süren araştırmalar ve klinik deneyimler neticesinde ABD’deki ana akım sağlık örgütleri eşcinselliği insan cinselliğinin normal bir çeşidi olarak kabul etmişlerdir.

Aslında yıllar süren araştırmalar ve klinik deneyimler diyerek 1950’lere değin süren bilimsel araştırmalar ve klinik deneyimler adeta bir kenara atılıyor ve eşcinselliği destekleyen araştırmalar ve klinik deneyimler masanın ortasına sürükleniyordu. Eşcinselliği normal bir cinsel ilişki çeşidi olarak değerlendirmeleri “normal” kelimesine ne tür bir anlam yüklediklerine de bağlıdır. APA’in isimlendirme komitesi üyesi ve Columbia’da klinik psikiyatri konusunda (o zaman için) doçent olan Dr. Robert L. Spitzer, Dr. Irving Bieber (kendisi o zamanlar New York Medikal Kolej’de psikiyatri konusunda profesördü) ile karşılıklı yaptığı “Eşcinsellik psikolojik bozukluk mudur?” konulu münazarada, eşcinselliği mental bozukluk kategorisinden çıkarırken eşcinselliği normal olarak görmediklerini veya düzcinsel olmak kadar değerli olmadığını ifade etmiştir. Yine APA’in kararını savunurken, eşcinselliğin normal olmadığını yinelemiş ve psikiyatrik bir hastalık veya bozukluk kriterlerine uymadığını ifade etmiştir. Konuşmasına devam ederken eşcinselliği anormal veya normal olarak tanımlamadıklarını, kendisinin çok net konuştuğunu ifade ederek normal veya anormal terimlerinin psikiyatrik terimler olmadığını inandığını belirtmiştir. Görünen o ki tartışmanın akışına göre söylemlerinde değişikliğe gitmiştir. Spitzer’a göre psikiyatrik bozukluk olarak değerlendirilen şartların neredeyse tümüne uygulanabilen kriterler şuydu: Sürekli kişisel bir sıkıntı oluşturmalydı veya sosyal etkinlik ya da işlev bakımından genellenebilecek sürekli bir bozukluk ifade etmeliydi. Eşcinsellik ise bu kriterleri sağlamıyordu. Birçok eşcinsel, cinsel yöneliminden memnundu ve genel bir bozukluk göstermiyorlardı¹¹².

WHO ve ICD

İlk defa 1948’de, World Health Organization’ın (Dünya Sağlık Örgütü) çıkardığı International Classification of Diseases’in (Uluslararası Hastalık Sınıflandırması) 6. versiyonunda mental bozukluklar bir başlık altında bulunmuştu. ICD-6, eşcinselliği altta yatan kişisel bir bozukluk temelli gelişen cinsel sapma olarak değerlendirmesine karşın, karardan sonra yapılan araştırmaların bu görüşü desteklemediği ileri

¹⁰⁸ <https://consortium-psy.com/jour/article/view/61>

¹⁰⁹ <https://cedar.wvu.edu/orwww/vol1/iss1/2/>

¹¹⁰ <https://www.apa.org/pi/lgbt/resources/therapeutic-response.pdf>

¹¹¹ <https://www.josephnicolosi.com/who-were-the-apa-task-force-me/>

¹¹² <https://www.nytimes.com/1973/12/23/archives/the-issue-is-subtle-the-debate-still-on-the-apa-ruling-on.html>

sürülmektedir. Daha sonra 1990'da ICD-10'a dair alınan karar ile devam eden süreç ve 2019 ICD-11 ile, APA'nın takındığı tavra benzer bir tutum sergilenmiştir. WHO 1990'da eşcinselliği hastalık olmaktan çıkarmış ama egodistonik şeklini bırakmış, sonra onu da çıkarmıştır¹¹³.

BAZI GÖRÜŞLER

Bu bölümde psikoloji, psikiyatri, tıp üzerine ihtisas yapmış şahsiyetlerin kayıtlara geçen sözlerinden veya bulgularından bazıları bahsedilmiştir ve bununla beraber eşcinselliği destekleyen bulgulara yapılan eleştirilere yer verilmiştir. Eşcinselliği desteklemeyen bulgulara yapılan itirazlardan bahsedilmemiştir. Bunun sebebi, eşcinselliği destekleyen bulguların halihazırda birer itiraz olmalarıdır.

Alfred Adler

Avusturyalı psikiyatr olan Adler, bilişsel psikoloji ekolünün kurucusu kabul edilir ve Freud'un öğrencisidir. Freud'un bazı görüşlerine karşı çıkar. *Das Problem der Homosexualität* isimli kitabı, eşcinselliği ve diğer cinsel sapkınlıkları anlatır.

*Bireysel psikoloji alanında sürdürülen çalışmalar ve edinilen deneyimler, eşcinselliğin cinsel alanda başarısızlık olasılığını yok etmek ve sevgi sorununun normal yoldan çözümünden kaçıp kurtulmak amacıyla cesareti kırılmış kişilerin çocukluktan beri başvurduğu bir antrenman olduğuna ilişkin görüşümü tümüyle doğrulamaktadır.*¹¹⁴

Adler eşcinselliği psikolojik bir nevroz olarak görür. Kadın ve erkek arasındaki büyümüş ruhsal bozuklukların eşcinselliği de içine alan çeşitli cinsel sapkınlıklara sebep olduğunu ileri sürer. Kitabında anlatmış olduğu, kendisine eşcinsellikleri için başvuran hastaların öykülerinde görülür ki, küçükken maruz kaldıkları kötü ortam bu kişileri, karşı cinse karşı cinsel çekim hissetmelerini baskılamakta veya engellemektedir.

Alfred Kinsey

Amerikalı bir zoolog ve taksonomisttir, biyologdur. Kariyerinin büyük bölümü arı üzerine yaptığı araştırmaları içerir. Ayrıca *Sexual Behaviour in the Human Male/Erkek İnsanlarda Cinsel Davranış* (1948) ile *Sexual Behaviour in the Human Female/Kadın İnsanlarda Cinsel Davranış* (1953) kitaplarının sahibidir. Eşcinsellik konusunda APA'nın 1973 kararında etkili olan araştırmayı da yapmıştır. Institute for Sex Research/Kinsey Institute for Research in Sex, Gender and Reproduction (Cinsiyet Araştırması Enstitüsü/Kinsey Cinsiyet, Toplumsal Cinsiyet ve Üreme Alanında Araştırma Enstitüsü) kurumunun kurucusudur¹¹⁵.

Araştırmalarına göre 16 yaşın üstünde olup eşcinsel ilişkide bulunanların sayısı sanıldığından daha fazlaydı. Ona göre erkek eşcinsel sıklığı toplumun %10'unu oluşturuyordu¹¹⁶ (oysa bu oranın çok daha düşük, %1-4 olduğu bilinir¹¹⁷). Öte yandan ilginçtir ki, eşcinselliğin küçük bir grup içinde kaldığı algısının yanlış olduğu Kinsey'in ortaya koydukları göz önünde bulundurularak ifade edilmişti. Ayrıca Kinsey, eşcinselliği, bir ucunda eşcinsellik öteki ucunda düzcinsellik, ortasında biseksüellik bulunan bir "continuum" (Süreklilik. Tasvire göre bir spektrum, skala denebilir.) olarak değerlendirmiştir (The Kinsey Scale/Kinsey Skalası)¹¹⁸.

Görünüşe göre, Kinsey'ye ve APA'dekilere göre, bazı insanlar hemcinslerine ilgi duyuyor diye eşcinsellik normaldir ve cinsel davranışların bir devamlılığıdır. Kinsey'nin ve APA'nın yargılarına göre birtakım

¹¹³ <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4208576/pdf/BLT.14.135541.pdf/>

¹¹⁴ Adler, a.g.e, s.10

¹¹⁵ https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Homosexuality_and_psychology&oldid=1039134667#Parenting

¹¹⁶ https://lgbpsychology.org/html/facts_mental_health.html

¹¹⁷ <https://www.mdpi.com/2076-328X/5/4/565>

¹¹⁸ <https://cedar.wvu.edu/orwwu/vol1/iss1/2/>

insanların yaptığı her şeyin normal olarak değerlendirilmesi gerekir. Örneğin katil insan sayısı toplumda sanıldığından fazla olduğu için insanın sosyal tutumları içinde bir sürerlilik ifade eder ve cinayet işlemek normaldir. Bir uça katilin bir uça maktülün, ortada insanın olduğu bir skala çizilebilir. Buna göre cinayet işlemek normaldir ve insanın sosyal tutumları içinde sürerlilik arz eder. Bu tür örnekler çoğaltılabilir. Kinsey; bulguları gerçeği yansıtmadığı, sunduğu argümanların makul olmadığı gibi ciddi eleştirilere maruz kalmıştır¹¹⁹.

C.S. Ford ve Frank A. Beach

APA'nın DSM kararında dikkate aldığı araştırmaları yapmışlardır (1951). Bulduklarına göre eşcinsel davranış, insan olmayan çeşitli canlılar arasında yaygındı ve insan toplulukları arasında da hatrı sayılabilecek kadar çoktu. Ford ve Beach'in bulguları, eşcinsel davranışlara birçok toplulukta rastlanabileceğini ve her zaman kınanmadığını ortaya koymuştu. Örnek olarak kullandıkları 76 topluluk içerisinde %64 gibi bir oranla bireyler, eşcinsel davranışları normal ve sosyal olarak kabul edilebilir görüyorlardı¹²⁰.

APA'nın yazdıklarına göre, Ford ve Beach'm ortaya koydukları, eşcinsel davranışların veya eşcinsel yönelimin, yaygın olmalarından dolayı herhangi bir gayritabii/unnatural yanı olmadığını ifade ediyordu¹²¹.

Ford ve Beach'in, eşcinsel ilişkilerin hayvanlarda da görülmesinin bu ilişkilerin gayritabii olamayacağını ispat ettiği şeklindeki ifadelerinden yola çıkıldığında, birbirini parçalayarak yeme fiili insanlar arasında tabii/natural olması gerekir çünkü hayvanlar arasında bu yaygın bir davranıştır. Yani hayvanlar arasında ne yaygınsa, insan için onu yapmak doğal bir davranış olacaktır, yamyamlık başta olmak üzere¹²².

Evelyn Hooker

Amerikalı kadın psikolog olan Hooker, Amerikan Psikiyatri Birliği'nin 1973 kararında göz önünde bulundurduğu bilimsel araştırmalardan birinin sahibidir. Normal erkeklerle eşcinsel erkekler arasında mental sağlık açısından bir farklılık bulunmadığını araştırmalarla ilk kez sunan doktor olarak da geçer. Eşcinselliğin bir tabu olarak görüldüğü bir ortamda nasıl bu tür çalışmayı yaptığına dair yaptığı açıklamalara göre, kişisel bir yakınlık duyduğu gey öğrencisi ondan, eşcinselliği patolojik olarak sınıflandırmayacak bir çalışma yürütmesini istemişti. Sonrasında 1950'lerde 30 eşcinsel ve 30 düzcinsel birey üzerinde yaptığı araştırmaya göre, iki grup arasında mental sağlık açısından bir fark yoktu. Eşcinsel bireyler, "adjustment" açısından herhangi bir farklılık göstermemekteydiler düzcinsellerle kıyaslandığında¹²³.

1957'de yaptığı "The Adjustment of the Male Overt Homosexual/Açık Erkek Eşcinselliğinde Uyumluluk" isimli araştırmayı insanların düşünce, tutum ve duygularını ölçen 3 testle gerçekleştirdi: İnsanların mürekkep lekelerinde gördüklerini tarif ettikleri Rorschach testi, insanların farklı resimler hakkında gördüklerini ifade ettikleri Thematic Apperception Test (TAT) ve Make-A-Picture-Story (MAPS) Test. Testlerin sonuçları, kişilerin kimliği gösterilmeden uzmanlara sunulmuştu ve uzmanlar eşcinsellerle düzcinseller arasında bir farklılığı tespit edememişlerdi. Böylece eşcinsellerin düzcinseller kadar psikolojik normal oldukları ifade edilmişti¹²⁴.

Rorschach, TAT, MAPS gibi testlerin tam anlamıyla güvenilir olmadıkları ifade edilmektedir. Bu tür testlere projektif testler de denir ve bu testlerin şizofreni vb. dışındaki ruhsal bozuklukları veya farklılıkları (anksiyete, stres, depresyon, sinirlilik gibi) her zaman ortaya çıkaramadığı, bu testlerin doğru sonucu verip vermemesinin tartışılmalı olduğunu ilave etmek gerekir^{125, 126}.

¹¹⁹ <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4771012/#C37>

¹²⁰ https://lgbpsychology.org/html/facts_mental_health.html

¹²¹ <https://www.apa.org/pi/lgbt/resources/therapeutic-response.pdf>

¹²² <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4771012/#C37>

¹²³ <https://cedar.wvu.edu/orwww/vol1/iss1/2/>

¹²⁴ https://lgbpsychology.org/html/facts_mental_health.html

¹²⁵ <https://www.verywellmind.com/what-is-a-projective-test-2795586>

“Adjustment” açısından farklılık olmadığını Hooker gibi öne süren John Gonsiorek depresyonun, öz güvenel durumun, kişisel ve cinsel ilişkilerde uyumsuzluğun bir kimsenin “adjustment”ına en azından bir yönden karar verebileceğini ifade etmiştir. Bu açılardan da eşcinsellerle normal kimseler arasında farklılığın olmadığını söylemiştir¹²⁷. Oysaki birçok ruhsal rahatsızlığın kişiyi depresyona, sıkıntıya, düşük öz güvene sürüklediği gerçeği vardır. Dolayısıyla tek başına adjustment’ın ruhsal sıkıntıları ifade etmede yetersiz olduğu çok kolay söylenebilir. Nitekim The Encyclopedia of Positive Psychology (Olumlu Psikoloji Ansiklopedisi) kitabında, özgüvenin ve mutluluğun bir kimsenin “adjustment”ına karar vermesinin sorunlu olduğu yazar. “...Bir kimse kendinin farkında olmayabilir ve sonuç olarak kendi rahatsızlığını veya ruhsal hastalığını ifade edemeyebilir. Tıpkı birçok ruhsal hastalığı olan insanların, mutlu ve hayatlarından memnun olduklarını ifade etmeleri gibi. Sonuç olarak kişisel iyi olma hali, duruma bağlıdır.”¹²⁸

Pedofili bireyler de kendi hallerinden rahatsız olmadıklarını ileri sürebilirler. İşlev açısından bozukluk göstermeyen, ruhsal anlamda sıkıntı hissedilmeyen pedofili hali, APA’ın sunduklarına göre normal olmak zorundadır. Zaten APA’nın yazdıklarına göre eğer bir pedofili psikososyal rahatsızlık yaşıyorsa pedofilik bozukluğa, yaşamıyorsa pedofilik cinsel yönelime sahiptir.⁹ (LGBTQIA+’ın neler ifade ettiği açıklanmış, +’nın sınırsızlık olduğu belirtilmiştir.)

Hooker’ın çalışmaları Walter R. Schumm ve Kirk Cameron ile Paul Cameron tarafından metodolojik olarak eleştirilmiştir. Robert Loyd Kinney III ise, Hooker’ın eşcinselliğin normal olduğunu “adjustment” kelimesiyle ifade etmesinin üzerine gitmiş, neyin “adjustment” olduğunu detaylarıyla ifade etmiştir. Böylelikle Hooker’ın vardığı “adjustment” a göre eşcinselliğin normal olması kararını yanlış bulmaktadır¹²⁹.

Ancak Hooker’ın çalışmalarını destekleyen, bulduğu sonuçlara benzer sonuçlar bulunan araştırmalar da yapılmıştır. Hatta Hooker’ın sonuçlarını desteklemeyen araştırmalar zayıf bulunmuştur. “Hooker’ın vardığı sonuca paralel bilimsel veriler daha ağırlıklı” denmiştir¹³⁰.

Havelock Ellis

İngiliz bir cinsellik bilimcidir ve 1939’da ölmüştür. Eşcinselliği cinselliğin normal bir çeşidi olarak gören ilk bilim adamlarındandır¹³¹. 1896’da yazdığı Sexual Inversion isimli kitabında eşcinselliğin anormal olduğu gibi teorilere ve dogmalara karşı çıkmış; eşcinselliğe her yerde rastlandığı, zihinsel ve sanatsal başarılarla olan ilişkisi üzerinde ısrarla durmuştur¹³². Freud’a benzer düşünür ancak Freud’a karşı çıktığı noktalar vardır.

Irving Bieber

Amerikalı bir psikiyatrist olup 20. yüzyılda yaşamıştır. The New York Times gazetesinin 23 Aralık 1973 tarihli sayısında fikirlerini Robert Spitzer nezdinde kamuoyuna sunmuştur.

Mental hastalığın psikolojik hastalık olduğuna dair toplumda bir çağrışım olduğundan, bu çağrışım çerçevesinde eşcinselliğin mental hastalık olmadığını ifade etmiştir. Bunun üzerine Spitzer, Bieber’ın eşcinselliğin böyle bir hastalık olmadığını düşünmesine rağmen neden APA’ın aldığı karar hakkında üzgün olduğunu sormuş ve APA’ın eşcinselliği normal olarak değerlendirmedeğini, sadece psikiyatrik bir hastalık veya bozukluk kriterlerine uymadığını eklemiştir. Bieber; her erkek eşcinselin hayatında bir heteroseksüel gelişim

¹²⁶ <https://www.bbc.com/news/magazine-18952667>

¹²⁷ Gonsiorek John C. 1991. The empirical basis for the demise of the illness model of homosexuality. In *Homosexuality: Research implications for public policy*, eds. Gonsiorek John C., Weinrich James D.. London: SAGE Publications.

¹²⁸ Gonsiorek, 1991, a.g.e

¹²⁹ <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4771012/#C37>

¹³⁰ https://lgbpsychology.org/html/facts_mental_health.html

¹³¹ <https://cedar.wvu.edu/orwwu/vol1/iss1/2/>

¹³² <https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Homosexuality&oldid=1039954033>

başlangıçları olduğunu ve her eşcinselde, anksiyete ve cinsel işlev inhibisyonuna sebep olan korkunun heteroseksüel gelişimi bozduğundan şüphesi olmadığını belirtmiştir. Gazetede onun ağzından şu ifadeler yer almaktadır:

Bir eşcinsel yetişkinde gördüğünüz şey, tıpkı çocuk felci vakalarında bacakta oluşan sakatlık gibi heteroseksüel işlevinin felce uğramasıdır. Buna ne diyeceğiz? Normal mi diyeceksiniz? Polyo artık aktif olmamasına rağmen polyo yüzünden felçli hale gelmiş bacakları olan insan normal bir insan mıdır? Eşcinselliği oluşturan korkular ve psikolojik inhibisyonlar/baskılanmalar, psikiyatrik bir temsile aittir.

5, 6, 7, 8 yaşlarında gelişebilecek erkek eşcinselliği riskinden tüm popülasyonu kurtarabilirim. Eğer bu çocuklar tedavi edilirlerse ve aileleri de tedavi edilirlerse, bu çocuklar eşcinsel olmayacaklardır.

Şu an ben eşcinselliği bu çağrışım altında bir mental hastalık veya bozukluk olarak görmüyorum. Ben onun psikolojik korku sonucu gelişen fonksiyon yaralanması olarak değerlendiriyorum.¹³³

Karl Heinrich Ulrichs

1800'lerin ortalarında yaşamış Alman bir hukukçudur. Erkekler arası cinsel ilişkiyi cezalandıran Alman yasalarını politik yollarla eleştiren yazıların sahibi olarak "erken dönem eşcinsel hakları savunucusu" olarak değerlendirilir¹³⁴.

Varsayımlarına göre bazı erkekler, vücutlarında hapsolmuş kadın ruhlarıyla doğarlar ve bu ruh, onların *urning* adı verilen üçüncü cinsiyeti geliştirmelerini sağlar. Vücutlarında hapsolmuş erkek ruhlarıyla doğan kadınlara ise *urningin* ismini takmıştır. Yani güncel gay ve lesbien terimlerine *urning* ve *urningin* demiştir¹³⁵.

Magnus Hirschfeld

Almanya'daki eşcinselliği cezalandırma karşıtı eylemlerde başrollerde oynamış bir doktor ve cinsellik bilimcisidir. "Wissenschaftlich-Humanitäres Komite" (WHK) /Bilimsel-İnsancıl Komite' kurucusudur. Paragraf 175'e karşı durmuştur. Almanya'da Magnus Hirschfeld'in eşcinselliğe yaklaşım tarzını (eşcinsel ilişkilerde rıza yaşının yükselmesi fikrini) beğenmeyen bazı arkadaşları -ki bu arkadaşları onunla beraber Paragraph 175'e karşı direnmişlerdi- 1903'te onunla bir ayrılığa gitmişlerdi. Hirschfeld'in kurduğu WHK ile homofili (eşcinsel sever) bir grup olan ve Adolf Brand ile Benedict Friedlander'ın yönettiği "Die Gemeinschaft der Eigenen" (Kendine Egemen Olanların Topluluğu) arasında anlaşmazlık baş göstermiş, "kendine egemenler" Hirschfeld'in eşcinsellik modelini kendi erotik fikirlerine aykırı görmüşler, yaş farkı gözetmeksizin eşcinsel ilişkilerin olması gerektiğini savunmuşlardır. Alman-İngiliz bir romancı ve "kendine egemenlere" katkıda bulunan John Henry Mackay, cinsellik bilimini de reddetmiş ve bilim adamlarını yetişkinler arası (eşcinsel) aşkı yasal kılmaları uğruna büyük erkeklerin küçük erkeklere olan aşkını kurban etmelerinden suçlamıştır¹³⁶.

Araştırmaları seyrek olsa da eşcinselliğin patolojik olmadığını ileri süren ilk bilim adamlarındandı¹³⁷. Naziler onu Yahudi ve gey olduğu için hedef göstermiş, bazı aktivistler ona saldırmış, 1935'te ölene kadar Fransa'ya sürgüne gönderilmiştir¹³⁸.

Nevzat Tarhan

Üsküdar Üniversitesi kurucu rektörü, hekim, nöropsikologdur. Bilim dünyasına kattığı çok çeşitli çalışmaları vardır ve APA gibi ünlü kurumlarda üyeliği bulunmaktadır.

¹³³ <https://www.nytimes.com/1973/12/23/archives/the-issue-is-subtle-the-debate-still-on-the-apa-ruling-on.html>

¹³⁴ <https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Homosexuality&oldid=1039954033>

¹³⁵ <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6771704/>

¹³⁶ <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6771704/>

¹³⁷ <https://cedar.wvu.edu/orwwu/vol1/iss1/2/>

¹³⁸ https://en.wikipedia.org/wiki/Magnus_Hirschfeld

*Cinsiyet kategorileri biyolojik cinsiyet, cinsel kimlik ve cinsel yönelim olarak üç kategoride ele alınıyor. Bu üçünü karıştırmamak gerekiyor. Biyolojik cinsiyet kadın ve erkek kromozomudur, gen olarak değil kromozom olarak insanda bulunur. Genetik yapıma kodlanmıştır. Cinsel kimlik sosyal olarak öğreniliyor, genlerimizden gelmiyor yani bir erkeği alıp kızların arasında büyütürseniz kız çocuğu gibi davranıyor. Kız çocuğu erkekler arasında büyütürseniz erkek gibi davranışlar gösteriyor. O nedenle büyütme, yetiştirme tarzı çok önemli cinsiyet oluşmasında.*¹³⁹

Richard von Krafft-Ebing

Avusturo-Alman bir hekimdir. Psychopathia Sexualis/Cinsel Psikopati (1886) isimli kitabın sahibidir. Bu kitapta eşcinselliğin dejeneratif bir hastalık olduğunu ileri sürmüştür¹⁴⁰.

Krafft-Ebing, dünyada ilk kez kullanan olmasa da, homoseksüel-heteroseksüel kavramlarını kitabında zikretmesiyle bu terimler sıkça kullanılır hale gelmiştir¹⁴¹. Krafft-Ebing'in görüşlerini takip eden süreçte, 20. yüzyılda, cinsellik alanında uzmanlaşmış bilim adamları pedofili kelimesini "patolojik olarak çocuklara istek duyan" kimselere kullanmışlardır¹⁴². Krafft-Ebing, eşcinselliği de kapsayan tüm cinsel sapmaların kalıtsal ve çevresel bir kombinasyon olduğuna inanırdı. Krafft-Ebing'in görüşleri, o zamanlarda hakim olan Darvinci teoriye göre şekillendiği için kabul edilmemektedir. Bu teoriye göre üremeye sonuçlanmayacak cinsel davranışlar, psikopatolojiktir¹⁴³.

Satoshi Kanazawa

1962 Amerika doğumlu, İngiliz bir evrimsel psikolog ve yazardır. Yaptığı araştırmalar neticesinde belli bir standart dahilinde yapılmış sözlü sınavlarda eşcinsel erkeklerin düzcinsellere nazaran daha iyi performans gösterdiğini ifade etmiştir. Birleşik Devletler'de ve Birleşik Krallık'ta yürütülmüş ulusal temsiliyete sahip kapsamlı üç büyük veri tabanının istatistiksel analizine göre, çocukluktaki zeka ile daha sonra yetişkinlikteki eşcinsellik arasında güçlü bağlantılar olduğunu öne sürmüştür. Daha zeki çocuklar, daha az zekilere kıyasla yetişkinliklerinde kendilerini daha çok gey olarak tanımlıyor, hemcinsine daha çok cinsel ilgi duyuyor ve hayatları boyunca hemcinsleriyle daha çok cinsel birliktelik geçiriyorlardı. Bu analizler, eşcinsel bireylerin erken yaşlarda daha zeki olduklarını ortaya koyuyor ve böylece bu iki özelliğin doğuştan birbiriyle bağlantılı olduğu iddia ediliyordu¹⁴⁴.

Bir İngiliz-Amerikan nörobilimci olan Simon LeVay, Kanazawa'nın sunduklarının gönüllülerin durumlarına bağlı olduğunu ifade ediyordu. Bulguların düşündürücü olduğunu eklerken, daha akıllı kimselerin cinselliklerini ifade etmede daha açık olabileceklerini, dolayısıyla bulguların "eğilim"lerden kötü şekilde etkilenebileceğini de belirtiyordu¹⁴⁵.

Sigmund Freud

Psikanaliz biliminin kurucusu Yahudi bir nörolog olup 1939'da Londra'da ölmüştür. APA, Freud'un sözlerinden faydalanmıştır.

Eşcinsellik şüphe yok ki avantaj değildir. Ancak utanılacak bir şey de değildir. Kusur¹⁰ değil, bozulma değil; bir hastalık olarak sınıflandırılmaz. Biz onu cinsel gelişimde meydana gelen belirgin bir engel

¹³⁹ İstanbul, 2019. (<https://uskudar.edu.tr/tr/icerik/4685/prof-dr-nevzat-tarhan-unisex-bir-dunya-kulturu-olusturulmaya-calisiyor>)

¹⁴⁰ <https://www.mdpi.com/2076-328X/5/4/565>

¹⁴¹ <https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Homosexuality&oldid=1039954033>

¹⁴² <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6771704/#gend12437-note-0088>

¹⁴³ <https://cedar.wvu.edu/orwwu/vol1/iss1/2/>

¹⁴⁴ https://www.researchgate.net/publication/323880861_Evolutionary_Origins_of_Homosexuality

¹⁴⁵ LeVay, Simon (2017). Gay, Straight, and the Reason why: The Science of Sexual Orientation. Oxford University Press. p. 58. ISBN 978-0-19-029737-4

neticesinde gelişen cinsel fonksiyon çeşidi olarak değerlendiriyoruz. Geçmişte ve günümüzde birçok pek saygın kimse eşcinseldir. (Plato, Michelangelo, Leonardo da Vinci...) Eşcinselliği bir suç olarak görmek büyük bir adaletsizliktir ve gaddarlıktır. Bana inanmıyorsan, Havelock Ellis'in kitaplarını oku. (...) Eğer oğlun mutsuz, nevrotik, çatışma halinde, sosyal hayatında baskılanmış ise incelemeler ona uyum, zihin huzuru, tam etkinlik verebilir ve isterse eşcinsel olarak isterse de değiştirerek bunu yapabilir. Eşcinsel oğlu hakkında, bir anneye bu cümlelerin yer aldığı bir mektup göndermiştir¹⁴⁶.

Freud bir kadının cinsel yönelimini değiştirmeye çalışmış, başaramayınca da eşcinsel yönelimi değiştirme girişimlerinin neredeyse başarısız olacağını ifade etmiştir¹⁴⁷. Freud'a göre tüm insanlar doğduklarında biseksüeldirler. Ebeveynleri ve diğerleriyle olan tecrübeleri neticesinde düz veya eşcinsel olurlar¹⁴⁸. Eşcinseller cinsel gelişimlerinde gelişimsel bozukluklara bağlı bir tutukluğa sahiptirler ancak ona göre bu, eşcinselliği mental bir bozukluk olarak göstermez¹⁴⁹.

SONUÇ

Eşcinsellik doğuştan veya gelişsel faktörlerin ve çevresel veya sosyal etkenlerin bir kombinasyonu sonucu gerçekleşiyor olabilir. Kimi araştırmacılar bunun tercih olmadığı ve biyolojik etkenler, genetik veya epigenetik unsurlar sonucu gerçekleştiği -bu yüzden eşcinselliğin tercih değil, zorunluluk olduğunu ileri sürerek normal bir insan varyantı olduğu- kanaatinde olsalar da bunu desteklemeyen ve karşı çıkan olgular da mevcuttur. Özellikle 19 ve 20. yüzyıl bilim insanlarının çoğunluğu eşcinselliği mental bozukluk, tedavi edilmesi gereken bir hastalık olarak değerlendirirken APA'nın 1973'te almış olduğu karar, WHO'nun 1990'da almış olduğu karar ve devletlerin tutumu neticesinde bu tür bilimsel verilerin sesi gittikçe azalmıştır. İnsanlığın her zaman yanında olmuş ve her zaman yanında olmaya devam edecek olan dinlerin de eşcinselliğe şiddetle karşı çıkması, din-bilim ilişkisi çerçevesinde oldukça önem arz eder.

Doğuştan hemcinsine ilgi duyanlar, büyüdüğü aileden ötürü hemcinsine yönelenler, çevrenin etkisiyle hemcinsiyle ilişkilerde bulunanlar, görünürde herhangi bir sorun olmamasına rağmen ilerleyen zamanlarda ortaya çıkabilen eşcinsel olgular, hapisanelerde görülen eşcinsel ilişkiler, Antik Yunan'da gençlerin eşcinsel ilişkide bulunmaları ancak büyüyünce kadınlarla evlenmeleri; hemcinsine ilgi duymanın zaman zaman doğuştan gelen veya çevreden edinilen bir durum olduğunu gösterirken, hem bu ilginin hem de eşcinsel ilişki kurmanın ve eşcinsel davranışlarda bulunmanın kişisel irade neticesinde gerçekleştiği görülmektedir. Yani hemcinsine ilgi duymak, vakalara göre kişi iradesinden bağımsız veya bağımlı olabilirken; eşcinsel ilişkide bulunmak tamamen kişinin tercihine bağlıdır.

Tarihi süreçte görüldüğü üzere, bir kesimin baskı uygulaması ile bilimsel kurumların görüşleri tekrar değerlendirilmiş ve değişikliğe gidilmiştir. Daha eski zamanlarda kabul gören hakim bilimsel yargının sebepleri olarak genellikle o zamanlarda eşcinselliğe karşı takınılan olumsuz duruşlar olarak söylenir. Yakın zamanımızda gördüğümüz üzere bunun tersi bugün için geçerlidir.

Eşcinsellik en çok bilim penceresinden kabul edilebilir niteliğe dönüştürmek istense de tarafların bilimsel etikten uzak tutumlara sahipken bilimi öne sürüyor oldukları görülür. Alfred Adler'in yazmış olduğu kitabı Türkçeye çeviren iki yayınevinden biri olan Say, "kitabın bu konularda rehber niteliği taşımadığını ve güncel verilere ters düştüğünü, hatta (Adler'in) çoğu meslektaşının aksine eşcinselliğin doğuştan değil de edinsel geliştiği fikrini savunduğunu" ancak "hekime duydukları saygıdan ötürü kitabı yayımladıklarını" kitabın giriş kısmında belirtirken bir diğer yayınevi Kopernik, kitap hakkında "ufuk açıcı, yaygın anlayışın aksine tabuları yıkan ve akademik düzeydeki eşcinsellik tartışmalarına yeni boyut katacağına inandıkları" yorumunu yapmaktadır. Say Yayınları'nın belirttiği "çoğu meslektaşının aksine ibaresi" doğruluk içermemektedir çünkü

¹⁴⁶ <https://www.openculture.com/2014/09/freud-letter-on-homosexuality.html>

¹⁴⁷ <https://www.apa.org/pi/lgbt/resources/therapeutic-response.pdf>

¹⁴⁸ https://lgbpsychology.org/html/facts_mental_health.html

¹⁴⁹ <https://cedar.wvu.edu/orwwu/vol1/iss1/2/>

Adler'in eşcinselliğe karşı benimsediği tavır, son 50 yıl için değil ancak gerek kendinden önceki gerekse kendi dönemindeki çoğu hekimin görüşüyle (olumsuzluk açısından) benzerdir. O dönemlerde birkaç isim ve araştırmanın aksi görüşler ve bulgular sunması, genel görüşü yansıtamaz.

Eklemek gerekirse eşcinsellik gerçekten bir mental, ruhsal, zihinsel bozukluk olmayabilir. Vakalar incelendiğinde hemcinsine ilgi duymanın veya ona benzemenin oldukça sıra dışı olduğu ve altında birtakım genetik, epigenetik, hormonal, çevresel etkenler taşıdığı; bunların hiçbirini taşımasa dahi kişinin kendi kendini zorlamasıyla böyle bir güdü geliştirdiği anlaşılır. Bu da, hemcinsine ilgi duymanın çeşitli bozukluklardan gelişebileceği veya kişinin kendini, biyolojik ve ruhsal açıdan zorlayarak bu güdüyü oluşturduğunu ifade eder. Keza eşcinsel ilişkilerin yavrulara değil, hastalıklara gebe oldukları ve eşcinsel ilişkilerde bulunan insanların daha çok mutsuz ve sağlıksız olduğu da belirtilmişti.

Sonuç olarak, eşcinsellik mental bir bozukluk olma şartı taşımamakla beraber, bozukluklarla ortaya çıkan ve hastalıklara sebep olan cinsel bir sapkınlıktır. Eşcinsellik –eşcinsel bireylerin sadece kendilerinde değil, yetiştirdiklerinde de- çeşitli hastalıklara, ruhsal sıkıntılara sebep olmaktadır.

SON SÖZ

Eşcinsellik savunucularının; kendi fikirlerini bilim, hukuk, hoşgörü, özgürlük çerçevesinden kabul ettirmeye dayalı görüşlerine itiraz edilir ve bu itiraz, fikir hürriyeti kapsamında oldukça haklı bir itirazdır. Eşcinsel eylemler hakkında menfi düşünülüp kabul edilmeyebilir. Tüm bunlar, fikir özgürlüğü kapsamındadır ve ifadelerinin aksine homofobik bir tutum değildir. Tam tersine aktivistlerin, kendi fikirlerini zorla kabul ettirme çabaları fikir hürriyetine uygun düşmez. İnsan haklarından bahsederken sadece kendilerini düşünmeleri, bilimsellikten bahsederken sadece kendi isteklerini destekleyen bulguları kabul etmeleri tutarsızlık belirtir. Birilerinin, onların eylemlerini kabul etmemelerine karşılık kişisel hak ve özgürlükleri arkalarına alarak bu kabul etmemeye şiddetle karşı çıkmaları çelişki içerir. Hak ve özgürlükler derken, cinsel arzularının propagandalarını yapmaları da esasında birden çok kişinin özgürlüğünü ihlal edebilir. Meydanlarda gerçekleştirilen bu tür eylemlerden, ideolojilerinin sembollerini oyuncaklara, giysilere ve nicesine işlemelerinden milyonlarca insan rahatsızlık duymaktadır. Güçlü destekçilerini de arkalarına alarak propaganda yapabilecekleri her yerde eylem yapmaya gayret etmeleri, toplumun huzurunu kaçırmaya teşebbüs olarak değerlendirilebilir.

Eşcinsellik aktivistleri tüm insanların kendilerini kabul etmelerini ve hiçbir şekilde onları suçlama, dışlama, ayıplama, kötüleme, kabullenmeme, istememe gibi davranışları göstermemelerini ister. Oysa eşcinsellik propogandası yaparlarken dinlere ve bu dinlere mensup dindar kimselere ön yargılı, hoşgörüsüz ve saygısız bir biçimde yaklaşırlar. Dinlere ve dindar kimselere saygısı olan bireyler bilmelidirler ki dinlerin eşcinselliğe karşı duruşu bellidir ve dindar kimseler bu duruşa sahiptirler; bu kimseler eşcinselliği haklı çıkarmayacaklar, eşcinsel ilişkilerde bulunanlara hoşgörülü ve olumlu yaklaşmayacaklar, eşcinselliği kabullenmeyeceklerdir. Bununla beraber gayriiradi eşcinsel güdülerini olan insanlara hoşgörülü, yardımsever tutum benimseyeceklerdir. Yine kendilerinin kabul edilmeleri gerektiğini savunan eşcinsellik eylemcileri bilmeliler ki bilimle ilgilenen birçok kimse eşcinselliği olumlu kabul etmeyecektir. Yaptıkları cinsel ilişkilerin bebelere değil, hastalıklara gebe olduğunu ifade edecek; eşcinselliğin birden çok çeşidi arasında hastalık sonucu meydana gelenlerin olduğunu belirtecektir. Yine bilmeliler ki hukuki açıdan insan bütünlüğünün değiştirilemez olması, toplumsal huzuru bozmama, toplumun genel ahlaki kurallarına alenen karşı çıkmama gibi kanunlar çerçevesinde -birkaç ülke hariç- kendilerine hukuki dayanak bulamayacaklardır. Sonuç olarak kabullenmemekten yakınan ve kabullenme arzusuyla çeşitli protestolarda bulunanlar; en başta dini, bilimi, etiki, ahlaki, hukuku bütüncül olarak kabul etmediklerinden savunduklarıyla çelişkiye düşerler.

Müslümanların iyiliği emretmesi, kötülükten alıkoyması Allah'ın emridir. Allahu Teala'nın çirkin gördüğü, peygamberi aracılığıyla defalarca uyardığı, vazgeçilmemesinden ötürü faillerinin helak edildiği bir davranışı; Allah'a inanmış ve O'na teslim olmuş kullarının hoş görmeleri düşünülemez. Böyle bir görüş ciddi çelişki içerir ve kalplerdeki imana zarar verir. Yine Müslümanların eşcinsel ilişkilere sessiz kalması, onaylamamasına rağmen tepki göstermemesi yakışık değildir.

İsrailoğullarından kafir olanlar, Davud'un ve Meryem oğlu İsa'nın diliyle lanetlenmişlerdir. Bunun sebebi, söz dinlememeleri ve sınırı aşmalarıdır. Onlar, işledikleri kötülükten, birbirini vazgeçirmeye çalışmazlardı. Andolsun yaptıkları ne kötüdür! (Maide 5/78-79)

Şüphesiz ki insanlar zalimi görüp de zulmüne engel olmazlarsa, Allah'ın göndereceği azabı hepsine umumileştirmesi yakındır. (Tirmizi, Fiten, 8)

Yardımla bu makalenin yazılmasını nasip eden alemlerin rabbi Allah'a şükürler olsun. Resulüne ve onun ailesine, ashabına ve Allah'ın tüm seçkin kullarına salat ve selam olsun.

NOTLAR

- 1- Osmanlı, eşcinselliği kanunlarında ve dolayısıyla sosyal hayatta kabul etmiyordu. Örnek olarak Alaüddeve ve Bozok Kanunları'nda, 1. Selim Kanunnamesi'nde, Kanuni Kanunnamesi'nde bu suçlara dair kanunlara rastlanabilir. 1580'de Alanya'da ispatlanamayan bir vakada zanlıya Kıbrıs'a sürgün, 1631'de Manisa'daki bir vakada suçluya kürek, 1691'de Afyon'da gerçekleşen bir vakada suçluya "ıslah oluncaya kadar" hapis cezası verilmiştir. Yine kayıtlara göre 1739'da Konya'da ve 1742'de Kayseri'de, karşı tarafa zorla livata yaptıklarını itiraf eden suçlular idam edilmiştir. 1806'da Tokat'ta gerçekleşen bir vakaya ta'zir cezası verilmiştir. Tanzimat Devri ceza kanunlarında ise (1840, 1851 ve 1858) livata ile ilgili bir düzenleme yoktur. 1858 yılında Osmanlı'nın, eşcinselliği suç olmaktan çıkardığına dair yorumlar tartışmalıdır. Buna göre Osmanlı İmparatorluğu'nda bu suçu işleyenler olmuştur ve suçlu bulunanlar cezalarını çekmiştir. "İslam veya Ortadoğu toplumlarında eşcinsellik" konuları araştırıldığında sonuçlar arasında birtakım minyatürlerin bulunması, bu işlerin yaygın veya kabul görür olduğunu göstermez.
- 2- Oscar Wilde evli ve iki çocuklu olmasına rağmen 1895 yılında, İngiliz bir aristokrat olan Lord Alfred Douglas ile ilişkisi açığa çıkınca, büyük ahlaksızlıktan (gross indecency) ötürü mahkemeye çıkmıştır. Hapis cezası almış, 1897'de cezası bitmiştir. Ayrıca Alan Turing'in de bu suçtan dolayı yargılandığı ve farklı bir ceza gördüğü bilinir. Yani İngiliz kanunları, kimlik ayırt etmeksizin suçlulara uygulanmıştı. Kadınlar arası ilişkilerin ise İngiltere'de hiç yasa dışı kabul edilmediği yazmaktadır. (<https://www.history.com/topics/gay-rights/oscar-wilde-trial>)
- 3- Buna göre eşcinsel ilişkiyi hoş karşılamayan herkesin homofobik olması gerekmektedir. Bu anlayışın kavramsal birtakım düzenlemelerden ibaret olduğu açıktır. Bu mantıkla hareket edecek olunursa eşcinselliği ve dolayısıyla bu işin faillerini desteklemeyen, sevmeyen, karşı çıkan insanlara (ifadeye göre homofobiklere) karşı çıkanlar, kabul etmeyenler, desteklemeyenler de homofobik olmaktan öteye geçemezler.
- 4- Cezalar, insanı hem dünyada hem de ahirette korumak içindir. Bugün bu cezaların, halkı Müslüman olmasına rağmen anayasası İslam olmayan ülkelerde uygulanmaması makul zeminde açıklanamazken, bu suçları işleyen Müslümanlar ceza görmemelerinden ötürü sevinmemeli, ahiretini hesaba katmalıdır. Müslüman günah işleyebilir ancak o, pişmanlıkla Allah'a tövbe etmesini bilir. Bu da Müslüman'ı diğer günahkarlardan ayıran en büyük özelliklerindedir.
- 5- Bu konuya dair okunabilir. <https://www.nrshealthcare.co.uk/articles/news/born-blind-and-living-my-best-life>
- 6- Konuya dair izlenebilir. https://www.youtube.com/watch?v=ztLYDp_pG3M
- 7- Bu satırların yazıldığı Haziran 2023 tarihinde sosyal medyada ilgi çekici videolar paylaşılmaktadır. Özellikle Twitter'da eşcinsel bireylerin gözyaşları içindeki pişmanlık videoları göze çarpmaktadır. Dahası, eşcinselliğin kişilere verdiği zarara dair "What Is A Woman" isimli belgeselin paylaşımına, özgürlükçü oldukları iddia edilen herhangi bir sosyal medya platformu izin vermezken Twitter, sahibi Elon Musk'ın öncülüğünde onay vermiştir. Bu durum, eşcinsellik aktivizminin bilimsellik ve özgürlükçü söylemlerinin doğruluk düzeyini gösterir. Eşcinselliğe karşı olumsuz herhangi bir tutum, "nefret söylemi" addedilmektedir.
- 8- İlk vakalar sıklıkla eşcinsel erkeklerde görüldüğünden GRID (Gay-Related Immune Deficiency/Eşcinsel İlişkili İmmün Yetmezlik) olarak tanımlanan bu sendromun sadece eşcinsel ilişkide bulunanlarda görülmediği, hemofili hastalarının faktör 8 konsantrasyonu enjeksiyonu ile tedavi gördüklerinde de bu sendroma yakalandığı (ve birkaç farklı vaka) zamanla tespit edildiğinden hastalık AIDS (Acquired Immunodeficiency Syndrome/Kazanılmış İmmün Yetmezlik Sendromu) ismini almıştır. Mukherjee, a.g.e. , s. 254, 255.
- 9- American Psychiatric Association. 2013. *Diagnostic and statistical manual of mental disorders*. 5th ed. Arlington, VA: American Psychiatric Association. [[Google Scholar](#)] *If individuals also complain that their sexual attractions or preferences for children are causing psychosocial difficulties, they may be*

diagnosed with pedophilic disorder. However, if they report an absence of feelings of guilt, shame, or anxiety about these impulses and are not functionally limited by their paraphilic impulses (according to self-report, objective assessment, or both), and their self-reported and legally recorded histories indicate that they have never acted on their impulses, then these individuals have a pedophilic sexual orientation but not pedophilic disorder.

- 10- Orijinal metinde no “vice” olarak geçmektedir. Vice kelimesi Türkçede ahlaksızlık veya kusur manalarına gelmektedir. Cümlelerin devamında “hastalık olarak değerlendirilemez” ifadesinin yer almasından dolayı ve ahlaksızlığın hastalıktan bağımsız olması göz önünde bulundurularak çeviride “kusur” manası kullanılmıştır.

KAYNAKLAR

- 1) Kur'an-ı Kerim, Diyanet Vakfı Meali
- 2) Adler, Alfred, Eşcinsellik Üzerine, Say Yayınları, 2020, İstanbul.
- 3) Akademik Sağlık Platformu, Küresel Bir Proje: LGBTQ+ Aktivizmi <http://akademiksaglik.com/kuresel-bir-proje-lgbtq-aktivizmi/>
- 4) Akker, Hanneke & Blaauw, Joris & Lubbers, Marcel & Ploeg, Rozemarijn & Scheepers, Peer & Verbakel, Ellen. (2013). Health and happiness among homosexual couples in Europe. *International Psychiatry*. 10. 31-33. 10.1192/S1749367600003702.
- 5) American Psychological Association, May 28, 2003. Being Gay Is Just as Healthy as Being Straight <https://www.apa.org/research/action/gay>
- 6) American Psychological Association. (2008, October 29). Understanding sexual orientation and homosexuality. <https://www.apa.org/topics/lgbtq/orientation>
- 7) Anderson, E. (2016, November 22). Homophobia. *Encyclopedia Britannica*. <https://www.britannica.com/topic/homophobia>
- 8) Avcı, M. (2018). Osmanlı Hukukunda Livatanın Cezası . Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi , 26 (2) , 15-45 . DOI: 10.15337/suhfd.447248
- 9) Az, Adem – Ertin, Hakan, Tıbbi, Dini, Hukuki ve Etik Açından Bedene Yapılan Müdahaleler, İSAR Yayınları, 2020, İstanbul.
- 10) Baugey-Gill, Sarah (2011) "When Gay Was Not Okay with the APA: A Historical Overview of Homosexuality and its Status as Mental Disorder," *Occam's Razor*: Vol. 1 , Article 2. Available at: <https://cedar.wvu.edu/orwwu/vol1/iss1/2>
- 11) Britannica, T. Editors of Encyclopaedia (2018, November 21). Homosexuality. *Encyclopedia Britannica*. (<https://www.britannica.com/topic/homosexuality>)
- 12) Bull World Health Organ 2014;92:672–679 (doi: <http://dx.doi.org/10.2471/BLT.14.135541>)
- 13) Din İşleri Yüksek Kurulu Başkanlığı, Cinsiyet Değiştirmek Caiz Midir <https://kurul.diyamet.gov.tr/Cevap-Ara/Karar/38730/cinsiyet-degistirmek-caiz-midir>
- 14) Din İşleri Yüksek Kurulu Başkanlığı, İslam'da Zina ve Bütün Çeşitleriyle Eşcinsel İlişki Haramdır (28.04.2000) <https://kurul.diyamet.gov.tr/Duyuru-Detay/Duyurular/680/islam-da-zina-ve-butun-cesitleriyle-escinsel-iliski-haramdir>
- 15) Diyanet İşleri Başkanlığı, Hadislerle İslam <https://hadislerleislam.diyamet.gov.tr/sayfa.php?CILT=5&SAYFA=517>
- 16) Drescher J. (2015). Out of DSM: Depathologizing Homosexuality. *Behavioral sciences (Basel, Switzerland)*, 5(4), 565–575. <https://doi.org/10.3390/bs5040565>

- 17) Eckart, Kim, Married LGBT older adults are healthier, happier than singles, study finds, April 13, 2017 <https://www.washington.edu/news/2017/04/13/married-lgbt-older-adults-are-healthier-happier-than-singles-study-finds/>
- 18) Ekşi, Ahmet, İslam Tıp Hukuku, Ensar Yayınları, 2011, İstanbul.
- 19) Fisher K, Funke J. The Age of Attraction: Age, Gender and the History of Modern Male Homosexuality. *Gend Hist.* 2019 Jul;31(2):266-283. doi: 10.1111/1468-0424.12437. Epub 2019 Jul 12. PMID: 31598036; PMCID: PMC6771704.
- 20) Fitzgibbons R. P. (2015). Growing up with gay parents: What is the big deal?. *The Linacre quarterly*, 82(4), 332–336. <https://doi.org/10.1179/0024363915Z.000000000120>
- 21) Front Matter. Institute of Medicine. 2011. *The Health of Lesbian, Gay, Bisexual, and Transgender People: Building a Foundation for Better Understanding*. Washington, DC: The National Academies Press. doi: 10.17226/13128.
- 22) Gaetano, Phil, "David Reimer and John Money Gender Reassignment Controversy: The John/Joan Case". *Embryo Project Encyclopedia* (2017-11-15). ISSN: 1940-5030 <http://embryo.asu.edu/handle/10776/13009>.
- 23) Golombok, S., Mellish, L., Jennings, S., Casey, P., Tasker, F., & Lamb, M. E. (2014). Adoptive gay father families: parent-child relationships and children's psychological adjustment. *Child development*, 85(2), 456–468. <https://doi.org/10.1111/cdev.12155>
- 24) Griffiths DA. Queer Genes: Realism, Sexuality and Science. *Journal of Critical Realism*. 2016 Oct;15(5):511-529. DOI: 10.1080/14767430.2016.1210872. PMID: 28058037; PMCID: PMC5167250.
- 25) Gurevish, Rachel, RN, Having a Baby When You Identify as LGBTQ, February 05, 2021 <https://www.verywellfamily.com/what-are-gay-couples-options-for-having-babies-4172970>
- 26) HAYATİ HÖKELEKLİ, "CİNSİYET", TDV İslâm Ansiklopedisi, <https://islamansiklopedisi.org.tr/cinsiyet>
- 27) Herek, Gregory M., Facts About Homosexuality and Mental Health https://lgbpsychology.org/html/facts_mental_health.html
- 28) Karaçay, Yusuf, Eşcinsellik, erkeğin erkeğe ilgi duyması durumunda alınması gereken tedbirler nelerdir (06.03.2020) <https://sorularlailamiyet.com/escinsellik-erkege-erkege-ilgi-duymasi-durumunda-alinmasi-gereken-tedbirler-nelerdir-escinsellik>
- 29) Kinney RL 3rd. Homosexuality and scientific evidence: On suspect anecdotes, antiquated data, and broad generalizations. *Linacre Q.* 2015 Nov;82(4):364-90. doi: 10.1179/2050854915Y.0000000002. PMID: 26997677; PMCID: PMC4771012.
- 30) Kwok, Diana & Wu, Joseph. (2015). Chinese attitudes towards sexual minorities in Hong Kong: Implications for mental health. *International review of psychiatry (Abingdon, England)*. 27. 444-454. 10.3109/09540261.2015.1083950.
- 31) Lambert, Jonathan, No 'gay gene': Massive study homes in on genetic basis of human sexuality (<https://doi.org/10.1038/d41586-019-02585-6>)
- 32) Levy, M. (2020, June 15). Gay rights movement. *Encyclopedia Britannica*. <https://www.britannica.com/topic/gay-rights-movement>
- 33) M. KÂMİL YAŞAROĞLU, "LİVÂTA", TDV İslâm Ansiklopedisi, <https://islamansiklopedisi.org.tr/livata>
- 34) Miller, Robin & Psyd, Judith & Worthington, Roger & Greene, Beverly & Beckstead, Lee & Drescher, Jack. (2009). Report of the Task Force on Appropriate Therapeutic Responses to Sexual Orientation.
- 35) Mukherjee, Siddhartha, Gen, Domingo Yayınları, 2018, İstanbul.
- 36) O'Keefe, James & O'Keefe, Evan & Hodes, John. (2018). Evolutionary Origins of Homosexuality.
- 37) ORHAN ÇEKER, "HÜNSÂ", TDV İslâm Ansiklopedisi, <https://islamansiklopedisi.org.tr/hunsa>
- 38) Robles, R., Real, T., & Reed, G. (2021). Depathologizing Sexual Orientation and Transgender Identities in Psychiatric Classifications. *Consortium Psychiatricum*, 2(2), 45-53. doi: 10.17816/CP61
- 39) SALİM ÖĞÜT, "SİHÂK", TDV İslâm Ansiklopedisi, <https://islamansiklopedisi.org.tr/sihak>

- 40) Sullivan, Bill, Stop calling it a choice: Biological factors drive homosexuality <https://theconversation.com/stop-calling-it-a-choice-biological-factors-drive-homosexuality-122764>
- 41) The New York Times Archives, The A.P.A. Ruling on Homosexuality <https://www.nytimes.com/1973/12/23/archives/the-issue-is-subtle-the-debate-still-on-the-apa-ruling-on.html>
- 42) Wikipedia contributors. (2021, August 13). Homophobia. In *Wikipedia, The Free Encyclopedia*. <https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Homophobia&oldid=1038512772>
- 43) Wikipedia contributors. (2021, August 15). Satoshi Kanazawa. In *Wikipedia, The Free Encyclopedia*. https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Satoshi_Kanazawa&oldid=1038862629
- 44) Wikipedia contributors. (2021, August 16). Homosexuality and psychology. In *Wikipedia, The Free Encyclopedia*. https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Homosexuality_and_psychology&oldid=1039134667
- 45) Wikipedia contributors. (2021, August 21). Homosexuality. In *Wikipedia, The Free Encyclopedia*. <https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Homosexuality&oldid=1039954033>
- 46) Wikipedia katılımcıları (2023). İslam'da eşcinsellik. *Vikipedi, Özgür Ansiklopedi*. Erişim tarihi 11.58, Haziran 16, 2023
url:https://tr.wikipedia.org/w/index.php?title=%C4%B0slam%27da_e%C5%9Fcinsellik&oldid=29859079.